

MARIENTJE mag ook mee

A.G. Lameris-Bolt

MARIANTJE MAG OOK MEE

A. G. LAMERIS-BOLT

MARIENTJE MAG OOK MEE

Tekeningen van Corrie van der Baan

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. Een brief kwam gevlogen . . .

Het lijkt wel, of alle fijne dingen met een brief beginnen, dacht Marientje.

Ze was op weg naar school. Hier, in de laan door het park, hoefde je lekker niet op het drukke verkeer te letten. Je kon, al schoppend in de afgevallen bladeren, zo heerlijk rustig nadenken.

Eens had ook een brief haar zoveel voorpret gegeven. Daar was die mooie zomer op Vlieland op gevolgd. Maar deze brief, die over de oceaan door de lucht was gevlogen . . .

Ze kon haar oren niet geloven, toen moeder haar gisteravond vertelde wat erin stond. Zij, Marientje Manders, mee naar Amerika!! Met moeder. In april van het volgende jaar . . . Ze kon het nog niet helemaal begrijpen. Tot wel een uur na haar gewone bedtijd praatten ze erover. En toen had ze er nog een poos wakker van gelegen. Nieuwsgierig had ze van alles gevraagd.

„Moet ik daar nu Engels spreken?”

„Met de meeste mensen wel. Maar ik leer het je deze winter wel een beetje. En dan pik je de rest daar wel op.”

„Mag ik zo maar zo'n lange tijd van school wegblijven?”

„Dat zal meneer Hoogstraten wel goed vinden. Want je gaat daar ook naar school.”

Naar een andere school . . . Met andere, vreemde kinderen . . . die ze eerst niet eens zou kunnen verstaan. 't Was, of er een donkere wolk voor de zon schoof.

Moeder zag haar peinzend gezicht betrekken.

„Och, je zult eens zien hoe gauw dat went. Eerst speel je wat met kinderen uit de buurt. En dan vind je het vast prettig met hen mee naar school te gaan.”

Dat zou dan wel zo zijn. Eigenlijk was het een avontuur. Als ze daar dan maar mee kon komen. En niet achter kwam bij haar klas hier.

Maar moeder was daar niet bang voor. „We nemen je boekjes van school mee,” zei ze. „Elke avond een taallesje, dan blijf je bij. En rekenen doen ze daar ook. De rest zien we wel.”

De atlas kwam op de tafel. Marientje wilde weten hoe de boot varen zou. „Is 't een grote, mams?”

„En of! Kijk, hier is Rotterdam. Zo varen we de Waterweg uit, naar Le Havre in Frankrijk. Dan oversteken naar Engeland.”

Moeders vinger gleed over het Kanaal naar Southampton. Verder en verder, over de Atlantische Oceaan, naar New York.

Die naam kwam Marientje wel bekend voor. Moeder had haar daar al van verteld. Als ze bij hun „verhalenkoffer” zaten. Dat was Marientjes naam voor de oude blauwe koffer, die op zolder stond. Als die naar beneden kwam om gepakt te worden, betekende dat: op reis gaan. Ze keek er altijd met ontzag naar. Want die koffer had al bijna de hele wereld doorgereisd met haar ouders. Toen haar vader nog leefde. Ze vond het altijd zo spijtig, dat zij nog zo klein was geweest, dat ze zich er niets meer van herinneren kon. Maar door de verhalen, die dan los kwamen, wist ze toch al wat van al die verre landen en steden.

Nu zou de „verhalenkoffer”, voor 't eerst na lange tijd, weer eens zo'n verre reis gaan maken.

En zij, Marientje Manders, mocht mee, mee, mée!

Van pure pret schopte ze de ritselende blâren hoog op. Ze lachte in zichzelf.

Nu word ikzelf een verhalenkoffer, dacht ze. Nu ga ik ook veel beleven. Die koffer zelf kan niet vertellen. Maar ik wel! Ze had mams nog meer gevraagd.

„Zijn er op de boot twee bedden boven elkaar, zoals u eens verteld hebt? Mag ik dan in 't bovenste? 't Lijkt me toch zo enig om langs een laddertje in je bed te moeten kruipen.”

„Van harte gegund,” lachte moeder, „ik blijf liever wat dichterbij de vloer. Dan rol ik niet zo ver, als de boot gaat dansen!”
„Laat ie maar dansen, dan dans ik wel mee. Lekker, in zo’n schommelwieg.”

Fijn was het ook, dat moeder met haar gesproken had, alsof zij al heel groot was. Ze had zich ook in eens groter gevoeld.

„Luister eens meiske . . . het kan doorgaan, als ik deze winter extra veel lessen kan geven. Om het reisgeld te verdienen. Dat kan ik doen, als ik in huis op jou rekenen kan. Dat je, na je huiswerk, me zoveel mogelijk helpt.”

Natuurlijk kon mams op haar rekenen.

„Zal ik dus maar schrijven naar oom Peter en tante Elisabeth dat wij beiden heel graag willen komen?”

„O, mams!”

Samen dansten ze een paar maal om de ronde tafel. Marientje lachte weer toen ze eraan dacht. Moeder plofte hijgend neer, maakte per ongeluk een rijmpje toen ze zei: „We lijken wel niet wijs, alles door die reis.”

Ha, daar had je Nelleke.

„Hoi,” riep die. Al touwtjespringend kwam ze naderbij.

„Nelleke, Nelleke, hoor eens! Raad eens, waar ik ’t volgend jaar naar toe ga . . .”

Nelleke bleef haar boogjes springen naast Marientje. „Vlieland natuurlijk. Wil je bij mij in de boog?”

„Nee, eerst moet je verder raden. Vlieland is mis . . .”

„Naar die tante van je in Noordwijk dan . . .”

„Alweer mis! ’t Begint met een A . . .”

„Toch niet helemaal naar Amsterdam? Naar die Janneke die je van Vlieland kent?”

„Nòg verder! Je raadt het nóóit . . . Geef je het op?”

„Wacht eens even . . . met een A . . . en nog verder dan Amsterdam? Nou, ’k geef het op.”

„Naar . . . Amerika!”

„Hè . . . ?” Nelleke struikelde van verbazing over haar springtouw. Nog net speelde ze het klaar om toch nog op beide voeten terecht te komen. „Asjemenou . . . hou je hondje voor de gek, daar tippel ik niet in!”

„’t Is tòch waar! Vraag moeder maar uit school.”

„O zeg, naar die oom en tante, die eens bij jullie waren? Daar zijn we nog eens mee uit geweest naar het meer.”

„Ja, die! ’t Zijn wel niet echt m’n oom en tante, maar ik noem ze zo. Ze hebben gevraagd of mams kwam. En ik mag mee . . . we gaan wel een halfjaar!”

„Niks leuk,” zei Nelleke sip, „wat is daar nou aan voor mij? We zitten zo fijn naast elkaar. Kunnen we samen ook geen grapjes meer maken . . .”

Ja, dat was waar; ze hadden altijd veel schik met hun beidjes. Ook wel eens ruzie . . . maar meestal niet lang. Vanaf de kleuterschool al zaten ze naast elkaar.

„Ik kom terug,” zei Marientje. En om haar vriendinnetje te troosten: „Ik breng wat voor je mee. Natuurlijk schrijf ik je ook eens.”

Nellekes gezicht klarde weer op. „Fijn, dan heb ik meteen weer een postzegel voor m’n verzameling. Spaar je ze voor mij daar-ginds?”

Marientje beloofde het. Toen sprong ze bij Nelleke in de boog. Op het schoolplein luidde de bel al.

„Nog niets vertellen, hoor Nelleke! Ik wil het zelf aan meneer zeggen.”

Die keek wel op, toen hij het grote nieuws hoorde.

„Toe maar,” zei hij, „eerst over de Wadden naar Vlieland, dan over de oceaan naar Amerika. Gulliver is er niets bij. En je doet je naam eer aan: Marina . . . zeevrouw! Maar zeg . . . hoe moet dat met de school! ’k Wil geen dommerdje hier terug.”

„Moeder komt nog wel met u praten, meneer. Ik ga daar ook naar school!”

„Dan is ’t voor elkaar. Verleer je Nederlands niet.”

„Nooit!” zei Marientje.

Toen de klas het hoorde, keken sommige kinderen wel jaloers. Maar dat er één van hen zo'n verre reis ging maken, vonden ze toch ook wel iets om trots op te wezen.

Bas Kuipers riep: „Breng wat voor me mee van de Indianen, zeg!”

En Joop Aggers vroeg of ze ook naar de cowboys in Texas ging. „Zo ver gaan we niet.”

„Jammer, anders wou ik graag een paar cowboylaarzen en een hoed!”

„'k Zal wel eens vragen of je mag komen om een film van de cowboys te zien. Toen m'n moeder er woonde.”

„'n Knalidee,” riep Joop, „daar teken ik dadelijk voor.”

„En ik . . . en ik,” riepen ze allemaal.

Meneer vond, dat Marientje een dagboek moest schrijven over alles wat ze beleven zou. En er kaarten en foto's bij plakken. Een reisboek. Dan konden ze allemaal meegenieten als ze terugkwam.

En dat vond Marientje een knalidee!

2. Een drukke tijd

Na school ging Marientje nu altijd meteen naar huis. In plaats van wat te blijven springen of knikkeren.

Meestal kwam Nelleke mee. Dan deden ze samen de karweitjes, die Marientje nu voor moeder moest doen. Met Nelleke erbij was dat best gezellig.

Schoenen poetsen, boodschappen halen, de was opvouwen. Ze konden er heerlijk bij babbelen en zingen. Of elkaar de jaartallen en andere lesjes overhoren.

Soms, als moeder het heel erg druk had, mochten ze koken! Dan mocht Nelleke blijven eten.

Moeder was meteen al begonnen Marientje Engels te leren. Nelleke, die erg leergierig was, wilde ook graag meedoen.

„Toe zeg, leer mij het ook, Marien!”

„Papegaaaitje, zeg maar na: how do you do ¹?”

En dan Nelleke: „Hou doe joe doe?”

Na een paar weken konden ze al tot twintig tellen in het Engels. Steeds meer woorden kwamen in hun bolletje . . .

Moeder kocht een boek met gekleurde platen. Daar stonden de woorden in het Engels onder. Met een potlood schreef moeder ernaast hoe ze die uit moesten spreken.

Elke dag leerden ze een bladzij.

Van de lesjes over Jan Klaassen en Katrijn genoten ze 't meest.

Hij heette daar: Punch ² en zij: Judy ³.

Ze pakten Marientjes Jan Klaassen en Katrijn. En probeerden

¹ Hoe gaat het met je?

² Spreek uit: pantsj.

³ Spreek uit: dzjoedie.

die tegen elkaar Engels te laten spreken, terwijl ze hen in de poppenkast dolle dingen lieten doen.

„Oh hello, Judy!”

„How do you do, Punch? O zeg, wat is nu: ik ga naar de bakker?” moest Katrijn weten.

„I go to the . . . bakker, wat is bakker ook alweer? Even aan moeder vragen . . .” Judy verdween van 't toneel.

Maar moeder was aan 't lesgeven. Marientje mocht haar dan niet storen.

Wacht, het platenboek er even bij. Bij de „b” kijken . . . Ja, daar stond een bakker met z'n witte muts op.

„Kijk, Punch, hier staat het.”

„O hé, 't is een baker,” riep Nelleke, „dat is bij ons toch iemand, die moeders komt helpen als er een kindje geboren is.”

Mariantje was slap van de lach. „Nee, suffie, je moet „beker” zeggen. Kijk, moeder heeft het erbij geschreven.”

„Nou zeg, ik wist niet dat je uit een Engelse bakker kon drinken, zoals wij melk uit een beker. Dat is toch zeker een Hollands woord . . .”

Proestend van de lach lieten ze Katrijn als Judy naar de bakker gaan en met Punch kibbelen en babbelen, half Engels, half Hollands. Maar het pak slaag, dat Judy en Punch elkaar gaven, was in beide talen gelijk.

„Zeg, weet je dat pop „doll” is?” vroeg Marientje.

„Wat? Is jouw pop dol?”

„Gekkerd, als ik daar „pop” zeggen wil, moet ik het „doll” noemen.”

„Hé, dan betekent Dollie Grevelings naam dus eigenlijk „popje,” ontdekte Nelleke. „Nou, ben ik even blij dat ik niet zo heet!”

Mams liet haar leerling uit en kwam de kamer in. Ze lachte om al de verwarringen, waarover ze haar opgewonden vertelden en speelde nog een tijdje het Jan Klaassen-spel mee. Ze liet Judy allerlei lekkere dingen uit de bakkerswinkel halen. Daarna zocht ze in een muziekboekje een versje op. Van een sterretje, dat hoog boven de wereld in de lucht pinkelt als een diamant. Even speelde ze het wijsje voor op de piano.

Regel voor regel zongen ze het moeder na.

„En nu Nelleke als de wind naar huis,” zei moeder. „Anders worden ze daar ongerust.”

Marientje bracht haar nog even de straat uit. Het was al donker en hoog in de heldere najaarslucht schitterden de sterren.

„Look! A diamond in the sky ¹!” riep Nelleke.

Ja, daar pinkelde een ster als een diamant.

„Enig, zeg, dat we daar dat versje van geleerd hebben. Vanavond in bed ga ik het Josianneke en Heleentje ook leren!”

„Ik wou, dat ik ook een zusje had met wie ik samen in bed kon zingen,” zei Marientje.

„’k Vraag, of je nog gauw eens bij ons mag slapen!”

„Hè ja, leuk!” riep Marientje.

Bij de hoek riep Nelleke: „Good-bye!”

En vrolijk gingen ze ieder naar hun eigen huis.

Na het eten zette Marientje de lapjesdoos op tafel. Hè, nu kwam het allerfijnste uurtje van de dag! Samen met mams bij de tafel, de lamp aan en de bolle najaarswind bulderend in de schoorsteen. Ze haalde het jakje te voorschijn, waaraan ze bezig was.

De afspraak was, dat Marientje zoveel mogelijk haar zakgeld zou sparen. Daarvoor moesten cadeautjes gekocht worden voor Dotsy en Lotsy, de tweeling-nichtjes van tante Elisabeth, die ongeveer zo oud waren als Marientje. En voor de andere kinderen van de families, bij wie ze ook nog zouden logeren. Het leek hun het leukst voor de meisjes poppen in verschillende Hollandse klederdrachten mee te nemen. Natuurlijk kon Marientje niet al die poppen zelf aankleden. Maar met moeders hulp had ze al een paar boerinnepakjes en -rokjes genaaid. Een kennis had beloofd de mutsjes te naaien en haar verder te helpen. Die breide er ook pietepouterig kleine zwarte kousjes voor. Net echt!

’t Was best leuk werk. Voor haar eigen poppen had ze ook al veel genaaid.

¹ Spreek uit: loek, a dayemond in de skai. Betekent: kijk, een diamant in de lucht.

Wie van haar lievelingen zou de grote zeereis mee mogen maken? Ze konden niet allemaal mee in de koffers. De grote reistas mocht vol met de klederdrachtpoppen. Die tas moest ze zelf dragen. Dan kon er nog één pop op haar arm mee.

Liesbeth dan maar. Hoewel je van alle kinderen eigenlijk evenveel moest houden, was Liesbeth met haar pruik van echt haar en guitige ogen toch wel een lievelingetje. Bovendien was ze tante Elisabeths naamgenootje. Zelfs Lientje met de grappige wipneus en de blonde vlechten kon niet tegen Elisabeth op. Eigenlijk zou ze alle poppen wel mee willen nemen. Misschien konden er nog een paar kleintjes mee. Eerst eens kijken hoeveel ruimte de klederdrachtpoppen zouden innemen.

Ijverig zoomde ze het kleurig bandje op het gestreepte jasje. Ondertussen borduurde moeder aan een ontbijtlaken. Dat moest ook een cadeau worden om mee te nemen. Het platenboek lag tussen hen in en al naaiend leerde Mariëntje er weer woorden bij, die ze daarginds nodig zou hebben.

Nu gauw nog even de krant nasuffelen. Of er leuke plaatjes instonden om voor haar plakboek uit te knippen. Dat deed ze elke avond. Alleen de foto's van iets wat daarginds niet was of gebeurde. Dan zou ze aan haar Amerikaanse schoolkameraadjes kunnen laten zien hoe zij hier leefde en woonde.

Ze had al een paar molens, een mooie boerderij aan een kanaal, een bruggetje in Giethoorn, de gouden koets met de koningin en de prins erin, een foto van de prinsessen en paleis Soestdijk. Kinderen op klompen, maar ook gewoon met schoenen aan.

„Anders zouden ze denken dat iedereen hier op klompen loopt,” zei mams, „en dat is beslist niet waar.”

„Maar ik 's zomers wel! Die rode klompjes van mij staan op de zolder. Zou ik er nog in kunnen?”

Mariëntje droeg ze als ze bij Greet, hun vroegere hulp, op de boerderij logeerde.

„Ik draag ze ook niet altijd,” zei ze, „maar toch wel als ik Greet

op de boerderij help met het tuinwerk. En ik heb ze immers laatst nog gebruikt op de ouderavond, voor de volksdansjes. Hè mams, zou ik die klompen mee mogen nemen voor Dots en Lots?”

„Natuurlijk! Van logeren bij Greet komt voorlopig toch niets. We kopen er nog zo’n paar bij. Dan hoeven ze er niet om te vechten . . . Ze vinden ’t vast leuk eens te proberen hoe het op wooden shoes ¹ loopt.”

„Ik kan hun de Driekusman leren!” riep Marientje. „Mogen ze dan ook elk zo’n roodbonte boerenzakdoek als halsdoek? Zoals wij die daarbij droegen?”

„Best! Ga er woensdagmiddag met Nelleke maar twee halen in die winkel, waar we die van jou ook hebben gekocht.”

„O, die weet ik best te vinden. En de klompenwinkel ook wel. Aan het kanaal, bij de sluis, waar de schippers kopen.”

„Mooi! Jullie tweetjes kunt dat best in orde maken. Neem dan een paar dikke sokken mee als je ze past. Ze moeten ruim zitten.” Marientje voelde zich maar wat gewichtig, dat mams haar het kopen van de zakdoeken en de klompen toevertrouwde. Ze zou de mooiste kiezen, die er waren!

¹ Spreek uit: wooden sjoes. Betekent: klompen.

3. Nog meer voorpret

Op een morgen in november werd Marientje vroeg wakker. Het was nog donker, daarom knipte ze meteen haar bedlampje aan.

Van de plank boven haar bed nam ze een stapeltje krantjes. Elke zondag, als ze met Nelleke naar de zondagsschool ging, kregen ze daar zo'n kinderkrant. Het bijbelverhaal dat die dag verteld was, stond erin met mooie platen erbij. En versjes en teksten om te leren. Dan nog wat verhaaltjes of gedichtjes. Maar er stonden ook vaak leuke knutselwerkjes in en raadsels. Ze had al een paar keer aan de raadselwedstrijd meegedaan en zelfs één keer een mooi boek gewonnen. Vandaag keek ze alleen maar naar het handenarbeidhoekje. Ze wilde eens zien, of er niet een gezellig sinterklaascadeautje voor moeder in stond. Iets, wat ze zelf kon maken, wat niet te veel zou kosten en waar mams veel plezier van zou hebben op reis. Ze had al wel tien krantjes door-gesnuffeld, toen ze iets vond wat haar leuk leek.

Van bontgekleurde lapjes kon je schoenenzakjes maken. 't Was niet zo moeilijk. En ze had lapjes genoeg in die doos vol, die tante Jos haar laatst gegeven had voor de poppen. Gelukkig, dat ze al op de naaimachine kon naaien. Je hoefde alleen maar een lange reep stof dubbel te vouwen. Dan de zijnaden dicht stikken, een zoompje erin en daar een stukje elastiek door. Wacht, meteen eens kijken of die lapjes groot genoeg waren . . .

Ze zat met de kleurige stukjes stof op haar deken uitgespreid, toen ze mams al op de gang hoorde.

Roetsj, vliegensvlug al die lappen bij elkaar gegraaid en onder de dekens! 't Moest een geheim blijven.

Net op tijd verdween het laatste stuk, toen de deur openging.

„Morgen, meisje, kom er maar gauw uit!”

„Goedemorgen, mams, ik kom zo!”

Hè, dat ging nog net goed. Moeder verdween naar de keuken om theewater op te zetten.

Marientje stopte de lappen weer in de doos. Ze had al gezien dat er keus genoeg was, wel voor drie paar zakjes.

Ze waste en kleeedde zich en dronk samen met haar moeder een kopje thee.

Wat was november toch een heerlijke maand! Dat begon in Groningen al met het lichtjesfeest op 11 november, daarna de voorpret van sinterklaas.

Allerlei geheimzinnigs in de lucht. Ze zouden pakjesavond weer vieren bij moeders broer, oom Herman. Die had een groot huis en veel kinderen. Ze waren allemaal ouder dan Marientje, maar ze vond het er altijd reuzegezellig. Jammer dat Dick en Frank, de oudste twee, al uit huis waren. Die woonden nu in Tasmanië, helemaal aan de andere kant van de wereld.

Gelukkig bleven er nog genoeg over om pret mee te maken.

De afspraak was altijd, dat bij ieder pakje, groot of klein, een gedicht hoorde. En behalve voor moeder moest zij ook voor één van de anderen een pakje hebben. Ieder jaar werd geloot voor wie je dat moest maken. Met 't meisje van Jelte mee, waren ze toch nog met z'n tienen. Van elkaar mocht je niet weten welke naam je geloot had.

Maar alleen Marientje, als de jongste, mocht met moeder overleggen wat er gekocht moest worden.

„Wie zou ik nu weer loten voor sint?” dacht ze hardop.

„Afwachten maar. En, o zeg, jij moet vanaf vanavond maar weer wat vroeger naar bed!” zei moeder.

Marientje lachte. Ze wist best waarom dat moest. Toch hield ze zich onnozel. „Waarom?” vroeg ze.

„Om nieuwsgierige Aagjes te borduren,” zei moeder geheimzinnig.

„Hé?” ontdekte Marientje, „zo iets moet ik ook juist gaan doen. Mag ik dan vanavond op m'n kamertje de naaimachine een poosje?”

„Toevallig heeft zwarte Piet die ook nodig,” zei mams. „Dan jij morgenmiddag maar, als ik lesgeef.”

O . . . er werd dus iets genaaid. Maar wat??

Nieuwe kleren kreeg ze voor deze winter niet. Omdat ze nog net in die van het vorig jaar kon. Ze moesten sparen voor de reis. Maar wat dan?

Nou ja, het was juist leuk om het niet te weten. Om aldoor maar te kunnen raden, vooral 's avonds in bed, wat het toch wel zou worden . . .

Ze zag zichzelf al lopen in een beeldige feestjurk, eentje met een heel wijde rok. Zoals ze die wel eens in een tijdschrift zag. En dan zwarte lakschoentjes daarbij . . .

Een lange broek misschien? Die ze nu had, was haar alweer bijna te klein. Ze was toch wel hard gegroeid de laatste tijd.

Iets voor de poppen? Och nee, daar zou mams wel geen tijd voor hebben met al die lessen.

's Morgens gluurde ze stiekempjes op de vloer onder de eettafel, in de huiskamer. Of er niet ergens een snippertje was blijven liggen. Dat zou haar een beetje verraden wat zwarte Piet 's avonds wel aan elkaar had gesnord op de machine.

Marientje mocht dan al denken dat ze heel slim was, moeder liet zich ook niet vangen! Na het naaien veegde ze heel zorgvuldig alle snippertjes en draadjes weg met het rolschuiertje.

Marientje zou héél vroeg moeten opstaan om moeder te slim af te zijn.

Die zag best 's morgens de speurende ogen van Marientje. Ze bracht haar lekker op een dwaalspoor.

Een paar keer vond Marientje een snippertje rode wollen stof op het vloerkleed.

Há, dat wist ze dus! 't Zou iets roods worden . . .

Moeder had binnenpret. 'k Heb je lekker te pakken, meisje, dacht ze. Wat je niet vermoeden kunt, iets dat al lang een hartewens van je is, ligt veilig achter slot in de linnenkast!

Maar ook Marientje hield de la van haar kastje stijf dicht. In haar kamertje ratelde de naaimachine af en toe. Zo kwamen drie paar fleurige schoenezakjes klaar. Het spaardoosje was er bijna niet leger door geworden. Ze had alleen een stuk elastiek moeten kopen.

En toen pakjesavond dichterbij kwam, maakten Nelleke en zij, met veel zuchten, maar ook onder veel gegiechel, er een lang gedicht bij.

't Was ook een feest toen Nelleke en zij een middag met moeder gingen winkels kijken. De ene etalage was nog mooier dan de andere. Bij de poppen waren de meisjes haast niet weg te krijgen. Hoewel ze er niet zoveel meer mee speelden, vonden ze het altijd nog leuk ze aan te kleden en er iets voor te maken.

Er waren baby's die je zó zou willen knuffelen, kleuters in lange broeken of speelpakjes, deftige dametjes, hommels van neger-kindertjes. Over een pop, die al schoenen met hoge hakken droeg, opgestoken haar had en zelfs oorringetjes in de oren, waren ze helemaal verrukt.

„Die gaat al naar de H.B.S.,” meende Nelleke. „Dat zou een leuke grote zus van al mijn kindertjes zijn,” vond Marientje. Nellekes hart ging nog meer uit naar al die grappige speelgoeddiertjes, een aapje of een poesje, dat zo echt met z'n kopje op de voorpoten lag.

Aan 't eind van de middag nam moeder hen mee naar een banketwinkel, waar een sinterklaastafel stond met allerlei heerlijkheden erop. O, wat rook het daar lekker naar chocola en marsepein! Ze mochten allebei iets uitzoeken. Nelleke, de dierenvriendin, koos een vet, roze biggetje. Marientje, het poppemoedertje, een mollige baby.

Gloeiend warm werd Marientje van binnen. Iemand blij maken . . . was er iets heerlijkers?

Jelte was die avond „opperteilmeester”. Hij graaide steeds onder het tafellaken en deelde stuk voor stuk de pakjes uit. 't Leek wel een grabbelton! Hij las de naam en lette goed op, dat eerst het gedicht gelezen werd vóór iets opengemaakt werd.

Nu had hij een rond pakje in z'n hand. „Voor een kleine reiziger, die wat van de grote wereld gaat zien,” las hij.

Ze keken allemaal naar Marientje. Ze stak haar hand al uit. Eerst weer het gedicht, dat er bovenop gebonden was. Ze vouwde het papier open. „Wat lang!” riep ze. Van opgewondenheid hakkelde en stotterde ze, kon soms niet verder, omdat ze er zo om lachen moest. Maar 't ging toch:

„Als iemand verre reizen maakt
dan kan zij veel verhalen.
Maar vóór het zover komen kan,
moet zij eerst flink betalen!

Mariantje, jij wil graag met moe
naar het verre Amerika toe.
Net als meneertje Prikkebeen.
(maar die wou zonder Ursula d'r heen . . .)

Nu, sinterklaas vindt dat heel goed.
Als jij maar weet hoe alles moet!
De kinderen daar, zou hij zo denken,
rekenen ook op mooie geschenken!

Geen piezeltje drop of kauwgom meer kopen,
anders moet jij naar Amerika lopen!
Zo'n eind valt jou beslist niet mee.
't Gaat vlugger per boot over de golvende zee . . .

Meisje, ga dus heel flink sparen,
ieder centje goed bewaren!
Met sints bijzondere toestemming
mag jij straks rondgaan in de kring.

Nu is de spaarpot nog zo hol.
maak, rinkeldekinkel, zijn buikje vol!
Koop daarvan cadeautjes en een kaart.
Sint wenst je een behouden vaart."

Nu gauw het papier eraf . . . Daar kwam een spaarpot te voor-
schijn.

„Wat leuk!” riep ze. Om een gewoon rond blik was een huls gemaakt van karton. Die huls was over het blik geschoven en rondom beplakt met ansichtkaarten van de torenhoge wolkenkrabbers uit New York.

„Daar ga je straks bovenop!” riep mams. „Kijk, dat is de hoogste, die is wel 400 meter.”

„Dat is vier Martini's op elkaar!” riep Marientje verbaasd.

„Je mag ook wel een torenhoge stapel centen sparen,” zei Jelte.

„Ga maar gauw met die spaarpot rond, zoals in 't gedicht staat, want vanavond is iedereen in een gulle bui en daar moet je gebruik van maken!”

O ja, 't stond in het vers en daarom durfde ze het ook te doen.

Oom Herman liet er royaal een rijksdaalder in glijden. Er volgden nog een paar guldens en kwartjes. Ineke keerde haar portemonnaie om. „Die is bijna leeg. Hier, al die centen en een stuiver zijn voor jou.”

't Rammelde al aardig tussen de wolkenkrabbers!

Gauw even tellen . . . Bijna zes gulden!

„Dank u sinterklaasje,” zong Marientje blij.

De teil werd leger, de stapel papieren en touwtjes en dozen hoger. Blij en dankbaar bekeek ieder de geschenken.

Moeder kreeg een toilettas voor de reis. Jelte en Hilda allerlei gezellige dingen voor hun huishouding, die ze 't volgend voorjaar hoopten te beginnen.

Ook uit Tasmanië was een pak gekomen van de jongens. Voor Marientje kwam daar een mooie zakdoek uit, waarop in een hoek een kangoeroe was geborduurd. Voor de anderen zaten er mooie, uit hout gesneden dingen in.

„Ik hoop,” zei tante Marte, „dat ze ook ons pak op tijd hebben gekregen. Zouden ze daar ook gezellig sinterklaas vieren?” Op zulke dagen miste ze haar jongens het meest.

Maar in gedachten waren ze altijd bij elkaar.

Nog even werd over hen doorgepraat. Toen kreeg Marientje plotseling een grote platte doos voor zich op de tafel. 't Leek er wel een uit een japonnenwinkel . . . O, weer een gedicht. Oei, werd ze daarin even op haar nummer gezet om haar ijdeluiterij. Maar, zoals in het vers stond, de oude sint had, ondanks haar ijdelheid, toch ook weer met de hand over zijn edelmoedig hart gestreken. Omdat ze er netjes uit moest zien, als ze op reis ging. Daarom kreeg ze een rode feestjurk . . .

„Ha ha,” juichte Marientje, terwijl ze zenuwachtig het plakband om de doos los trok. „Ik wist lekker toch al dat ik iets roods zou krijgen!”

„Hè?” zei moeder verbaasd. „Hoe kan dat nou?”

„Ik vond 's morgens rode snippertjes op de vloer, als u aan het naaien was geweest. Ja mams, ik was u lekker te slim af!”

„Wel heb ik van m'n leven,” riep moeder nog verbaasder. „En ik heb nog wel zo nauwkeurig alles iedere avond van de vloer gezocht. Jij bent me té pienter, hoor!”

Hè, wat kleefde dat spul, 't zat alles minstens drie keer dichtgeplakt. En ze was nog wel zo razend nieuwsgierig . . .

Eindelijk kon het deksel opgetild worden. Lagen wit vloeipapier zag ze. Ze griste ze eraf. Hoe zou die rode jurk er uit zien? Nog een vel papier, nog eentje . . .

Toen . . . „Hè wat flauw!”

Op de bodem van de grote doos lag, met spelden erop vastgestoken, een pietepouterig rood poppejurkje, een jurkje voor Ukkie, haar allerkleinste popje. Met grote letters stond op een papier geschreven:

Mis poes!!!

Wie was slimmer,

jij??

of . . . moes????

De anderen schaterden om haar verbaasd, half boos, half

lachend gezicht. Ze wisten dat deze mop zou komen en zongen:

„In spin,
daar vloog jij in!”

Toen lachte ook Marientje mee. Ja, vanavond kon je allerlei fopperijen verwachten.

Nou ja, dan maar geen feestjurk, pret had ze toch!

Daan, die voor bloemist studeerde, kreeg ook zo'n leuke plagerij. In zijn gedicht las hij dat sint eens, op één van z'n vele reizen, een plant gevonden had. Zo'n vreemde was die nog nooit eerder in z'n lange leven tegengekomen. Hij had Piet bevel gegeven die plant uit te graven, in een bloempot met aarde te poten en hem goed te verzorgen. Totdat hij naar Holland zou gaan. Hij wist dat daar een knappe bloemist woonde. Voordat hij Daan z'n geschenk gaf, moest die hem eerst de naam van de plant noemen. Binnen vijf minuten!

Daan wikkelde, doodbedaard, heel voorzichtig de papieren van de plant.

Toen barstte iedereen in lachen uit. Zo'n rare plant hadden ze nog nooit gezien! Op stengels van ijzerdraadjes groeiden de zotste bladeren: schijfjes augurk, spruitjes, boerenkoolblad, witte koolblad . . . Kleine witte zilveruitjes zaten als bolle knopjes aan de einden, naast prachtige oranje bloemen uit wortels gesneden. Donkerrode rozetten van rode koolstronken leken wel chrysantem!

Daan legde, alweer doodbedaard, z'n horloge op tafel. Hij bekeek de plant van alle kanten en deed heel geleerd, terwijl hij alles nauwkeurig onderzocht.

„'t Is inderdaad een heel bijzondere plant! Het is de Gezondia Fittia Klasersintia! In onze eigen taal: de gezondheidsplant die Sinterklaas fit houdt. Als de oude baas hier elke dag van eet, blijft hij nog jaren kras. Ik zal deze plant voor hem stekken, zodat hij die in zijn tuin kan laten groeien en er elke dag van eten.

Want die goede man willen we graag gezond houden!"

Omdat hij binnen vijf minuten klaar was, kreeg hij dus zijn beloning. Een snoeimes, dat hem bij zijn werk goed van pas zou komen.

Zo werd ieder op z'n beurt geplaagd en gefopt. Maar dat moest je sportief nemen. Daar was het pakjesavond voor!

Toen er, aan het eind van de avond nog eens zo'n grote doos voor Marientjes neus werd gezet, riep die: „Nu vlieg ik er niet weer in, zeker nog een fopperij!"

Maar toen er toch een echte feestjurk uit te voorschijn kwam, sprong en danste ze van blijdschap.

't Was geen rode, zoals ze gedacht had, maar een lichtblauwe, met witte duifjes erin geweven. Strookjes aan de zoom en een grote strik op de rug. Zo iets had ze zelfs niet durven dromen!

„'t Lijkt wel voor een prinses!" riep ze. „Mag ik hem gauw even passen?"

Toen ze de kamer binnenkwam in haar nieuwe jurk, stond er nog een pakje en daar zaten lakschoenen in. Hield het niet op? Alles paste en ze draaide rond om iedereen te laten kijken.

„Straks komt er nog een walvis door de patrijspoorten kijken als jij op de boot je feestjurk aan hebt," grapte Jelte.

„Hij mag hem ook eens aan als ie erin kan," zei Marientje.

Het feest was afgelopen. Voorzichtig werd de jurk weer in de doos gepakt. Ze konden niet eens alles dragen, zóveel hadden ze gekregen. Daarom bracht oom Herman hen met z'n auto naar huis. Het was al bijna middernacht!

Moe, maar heel tevreden lag ze in bed. Maar ze ging niet slapen voor ze uit haar boordevol dankbaar hart, aan haar avondgebed had toegevoegd: „Dank u, Lieve Heer, voor al dit moois waardoor ik zo blij ben. En laat mij ook veel andere mensen blij maken."

Toen sliep ze in, haar schatten op een stoel naast haar bed.

5. Niet alles is pret ...

O nee, niet alles was pret in die maanden voor de reis.

Op een dag in het nieuwe jaar moest Marientje met moeder naar de dokter. Ze werden ingeënt tegen de pokkenziekte.

„Móet het?” vroeg Marientje, een beetje benauwd.

„Het móet,” zei moeder. „Anders sturen ze je in de haven van New York regelrecht terug. Niemand, die niet een briefje kan laten zien waarop staat dat je ingeënt bent, komt Amerika binnen. Er wordt in de havens en op de vliegvelden streng op gelet.”

„Is dat alles?” vroeg ze opgelucht, toen ze weer buiten stonden.

„Je merkt er niks van, hoor.”

Maar ze had te vroeg gejuicht. Een week later was ze er behoorlijk ziek van. De dokter had het in haar bovenbeen gedaan. Ze had daar een ontsteking gekregen. Nu mocht ze niet lopen. 't Was nog weer een geluk bij een ongeluk, dat juist Joan bij hen logeerde. Dat was eigenlijk een beetje een grote zus van haar. Want die was een paar jaren bij hen in huis geweest, toen haar ouders in het buitenland waren, met Kees, haar broer. Toen was Marientje nog klein.

Joan hielp moeder wat mee, omdat die het nu extra druk had zonder haar hulpje, dat bovendien nog goed verzorgd moest worden. Zijzelf had niet veel last van de inenting gehad, omdat ze het al een paar keer eerder had moeten laten doen. „Maar ik weet hoe je je voelt,” zei ze tegen Marientje, „ik ben er ook wel eens ziek van geweest.”

Overdag lag Marientje op de bank voor het raam. Ze kon daar genieten van het nu wit berijpte park. Maar met spijtige ogen zag ze op de vijvers de kinderen schaatsen.

Het had de laatste week flink gevoren en haar klas had ijsvrij. Kijk, daar gingen ze, Nelleke, Maarten, Bas, Marijke en nog meer . . .

Ze zwaaiden wel tegen haar, maar verder hadden ze 't te druk met schaatsen of met sleetjes van de stadswallen te glijden. Op zichzelf een leuk en vrolijk gezicht. Maar ze zou zelf zo graag mee hebben willen doen. Ze was dol op schaatsenrijden.

Maar trouwe Nelleke bond wat eerder dan de anderen de schaatsen af om haar ziek kameraadje op te zoeken. Met rode wangen van de koude wind en schitterende ogen van de ijspret, kwam ze binnen. Ze vrolijkte Marientje op met haar verhalen over wat er op school gebeurde. Hield haar op de hoogte van alles wat ze leerden. En hoever ze gekomen waren met het rekenen en de taallessen. Zo kon Marientje thuis werken, zodat ze niet achter kwam.

Vaak zat Joan bij haar. Terwijl die borduurde aan een blauwe rand op het roze ruitje, waarvan Marientje een zomerjurk zou krijgen, leerde ze haar Engelse versjes en gezangen. Joan was op een kostschool geweest op een eiland, ver weg in de Caraïbische Zee, voor ze met Kees bij hen kwam wonen. Daar moest ze toen ook Engels spreken. Ze vertelde Marientje allerlei grappige verhalen van gebeurtenissen, die ze daar beleefd had. En het leukste vond Marientje, dat Joan haar als baby in de kinderwagen rondgereden had. Als zij met vakantie thuis kwam op Trinidad, bij haar ouders. In die tijd woonden ook juist Mariëntjes vader en moeder er met haar.

„Toe Joan, vertel nog eens van toen ik klein was,” bedelde Marientje.

En Joan beschreef haar dat prachtige eiland. Waar de palmen aan het strand stonden, hoge blauwe bergen in de verte waren en de zon altijd scheen.

„Ik kwam elke middag bij jullie, omdat ikzelf dolgraag zo'n klein zusje had willen hebben. Dan mocht ik, als de hitte wat voorbij

was, je rondrijden. Je hoefde helemaal geen dekentje over en trappelde met je beentjes vrij in het rond. En je lachte altijd tegen me. Jullie hadden een negervrouw als hulp. Ze heette Tessie en ze was vriendelijk en vrolijk. Als zij jou op haar armen had, leken je blonde haartjes nog witter tegen haar donkere huid. Op een avond mocht ik bij je oppassen. Tessie was naar haar eigen kindertjes en je vader en moeder waren bij ons, omdat mijn vader jarig was. Ik sliep bij jou in de kamer. Opeens schrok ik wakker door een harde knal. Boenkerdeboenkerdeboenk . . . ging het. Ik vloog overeind en deed het licht aan. Wat kon dat zijn? Jij sliep lekker door, je knuistje naast je gezicht. Het was nu doodstil. Alleen hoorde ik buiten de grote krekels sjirpen. Ik vond het wel griezelig! Maar omdat ik verder niets hoorde, draaide ik me om en sliep weer in. Hoelang ik geslapen heb, weet ik niet. Wéér schrok ik wakker door een harde knal. Wéér daarna dat boenkerdeboenkerdeboenk, nòg heviger dan de eerste keer . . . Jij was nu ook wakker geschrokken en begon te huilen. Wat moest ik doen? Was er een inbreker? Was er een fles in de ijskast gesprongen? Ik durfde haast niet, maar ik ging toch op onderzoek uit. Nergens was iets bijzonders te zien. Alleen, toen ik in de keuken kwam en het licht aandeed, hoorde ik zacht geritsel. Maar dat waren de kakkerlakken, die alle kanten uitkropen.”

„Hu,” griezeldde Marientje, „ba, die enge beesten . . .”

„Och,” zei Joan, „die horen er nu eenmaal bij in de tropen en daar wen je wel aan. Je vindt het heel gewoon, als je een schoen wilt aantrekken en je teen op een kakkerlak stoot.”

„Mij niet gezien,” riep Marientje. „Gelukkig, dat ik toen nog niets van kakkerlakken afwist.”

„In de ijskast lagen alle flessen keurig in orde,” vertelde Joan verder. „Maar ik was toch een beetje bang geworden en telefoneerde naar huis. Ik vroeg of je vader en moeder wilden komen, omdat er zulke griezelige dingen gebeurden en jij zo huilde. Ik deed alle lampen en de buitenlichten aan. Toen nam ik jou uit je

bedje om je te sussen. Al gauw hoorde ik de auto het erf oprijden. Daarna de stemmen van je vader en moeder.

„Zeg, kijk eens, wat een kokkerds!” hoorde ik jouw moeder roepen.

Ik wist niet wat ze daarmee bedoelde. Maar toen ze binnenkwam, wèl. In haar handen droeg ze twee geweldig grote kokosnoten. En daardoor waren de geheimzinnige knallen en het geboenk ook meteen opgelost. In de tuin stond een grote kokospalm. Twee kanjers van rijpe kokosnoten waren naar beneden gevallen, juist op het zinken dak boven de kamer waar wij sliepen. Met veel lawaai waren ze, na de val over de ribbels van het gegolfde dak, naar beneden geboenkerd . . . Ik mocht er eentje van hebben. Voor de schrik!”

„Mmm, ik wou, dat ze hier ook groeiden,” zei Marientje. „En er stond ook een bananenboom in de tuin, hè? 't Lijkt me allemaal zo lekker.”

„Och,” zei Joan, „ieder land heeft fijne dingen. Zou jij bijvoorbeeld die lekkere appels en peren willen missen die hier groeien? Daar kun je ginds weer zo naar verlangen.”

Dat was waar.

„En daar kun je ook niet schaatsen, winter wordt het er niet.”

„Nou,” zei Marientje, „winter wordt het hier wel. Maar schaatsen kan ik nu ook niet. Fijn, dat jij er nu net bent. Dan vergeet ik helemaal, dat ik niet naar buiten mag.”

Toen Joan weer weg was en ze na drie weken naar school mocht, waren sneeuw en ijs ook al verdwenen. Jammer! Maar mopperen mocht je ook niet, met zoveel blijde dingen in 't vooruitzicht. Zodra ze beter was, moest ze elke vrije middag naar het zwembad. Want ze zouden ook bij vrienden gaan logeren, die aan een groot meer woonden.

„Daarom moet je beslist kunnen zwemmen,” vond moeder, „want anders zou ik geen rust hebben. Het meer is erg diep.

Als je zwemmen kunt, kun je mee in de boot en met de andere kinderen aan de kant in 't water spartelen."

En koud of niet koud, zin of geen zin, er moest geoefend worden. Heel trots was ze, toen haar moeite beloond werd. Ze haalde haar zwemdiploma.

„Nu laat ik je gerust rondspartelen," zei moeder.

Die had het zó druk nu, dat er zelden tijd was voor een spelletje of een voorleesuurtje. Er was nog zoveel te regelen! De koffers moesten nagekeken, de paspoorten in orde gemaakt en de kleren genaaid. Moeder zag nog kans om, behalve het warme reispak voor Marietje, uit de restjes precies zo'n zelfde pak voor de pop Liesbeth te naaien. Zo kregen ze allebei een donkerblauw geruite lange broek en een bijpassend jasje met een capuchon, die gevoerd was met lichtblauwe teddy. Marietje was er verrukt over.

Niet leuk vond ze het, dat ze al de andere poppen en het speelgoed in een grote kist moest pakken, die op zolder stond.

Moeder had het huis tijdelijk verhuurd aan een paar jonge mensen. Dus moesten zoveel mogelijk de kasten leeggemaakt worden. Het was rommelig en kaal op haar kamertje en in 't hele huis.

„Reizen is fijn," zei moeder, „maar je moet er wat voor overhebben."

Dat merkte Marietje. Maar wie zou die drukte, die rommel en dat geroezemoes niet graag op de koop toe nemen?

De vertrekdatum kwam steeds dichterbij. Moeder moest nog een paar dagen weg. Om het reisvisum te halen in Amsterdam. Marietje wist niet wat dat voor een ding was.

„Behalve je paspoort moet je nog toestemming hebben van de Amerikaanse consul om zijn land binnen te reizen."

„Zo iets als een pokkenbriefje?"

„Ja, maar dit doet geen pijn," lachte moeder. „k Heb Greet gevraagd hier een paar dagen te komen om op jou te passen. Zij

zal voor jou zorgen en de slaapkamers schoonmaken.”

„Mag Nelleke dan bij mij slapen? Dat zouden we zo leuk vinden.”

„Goed, als jullie me beloven Greet wat mee te helpen, met de afwas en zo.”

Marientje klapte in haar handen van plezier. Greet kon zo fijn vertellen. „k Ga het gauw aan Nelleke zeggen,” riep ze, en sprong blij de deur uit.

6. Greet vertelt

Marientje miste moeder niet eens zo erg, toen Greet kwam en Nelleke bij haar mocht logeren.

Ze holden uit school naar Nellekes huis om haar pyjama te halen. Greet maakte er een fijn feest van door appelpannekoeken te bakken.

„Zeg Greet, vertel je ons vanavond weer een verhaal? Over iets wat echt gebeurd is?” bedelde Marientje.

„Hè ja, Greet,” riep Nelleke, „jij kunt dat zo fijn, doe je het?” „Als ik niet te moe ben,” beloofde Greet. „'k Heb toch nog wat naaiwerk voor je moeder te doen. Maken jullie dan dadelijk na school het huiswerk?”

„En daarna helpen we jou mee, hoor,” zei Marientje.

„Fijn, dan ben ik ook op tijd klaar.”

En zo schoven ze na het eten gezellig om de tafel, onder het lamplicht. Greet met gordijnen, die gezoomd moesten worden; Marientje met een schortje voor de klederdrachtpoppen. Nelleke nam een onderrokje onder handen.

Toen begon Greet.

„Weet je nog, Marientje, dat we samen een wandeling gemaakt hebben, toen jij eens bij ons logeerde op de boerderij? Door de weilanden en dan over de hei, langs een laan met bomen?”

„Waar toen die twee schattige geitjes stonden te grazen? Die ene sprong zo gek in 't rond, dat de pin los schoot en hij er vandoor ging. Die hebben we toen na een wilde jacht weer gevangen!”

„Precies! Op dat land, aan het einde van die laan, stond vroe-

ger een huis. Daar woonden een oom en tante van mij. We loeerden er vaak; het waren aardige, gezellige mensen. En daar maakte ik toch eens iets mee, dat ik nooit vergeten zal. Met het paard van oom Willem. Dat paard wilde hij verkopen. Daarom kwam er op een goeie dag een paardenkoopman. Tante, m'n zusje Mien en ik zaten achter het huis boontjes te draden. Het paard liep rustig te grazen in de wei, die ook achter het huis lag. Oom zei tegen de paardenkoopman: „Van Minnen, jong, zet je hoed af voor je 't land ingaat, als ik je een goede raad mag geven.”

„Waarom moet ik m'n hoed afzetten?” vroeg Van Minnen stomverbaasd.

„Omdat dit paard van mij 'n best paard is, maar als er iemand met een hoed op in zijn wei komt, kun je wat beleven . . . Ik waarschuw je, man!”

„Och kerel,” zei Van Minnen, „je kunt mij nog véél meer vertellen. Ben ik een paardenkenner of niet? 'k Zou wel eens willen weten wat dat paard mij zou doen, als ik m'n hoed ophoud.”

„Je moet het zelf maar weten, Van Minnen,” zei oom Willem, „maar ik heb je gewaarschuwd. Zet die hoed af!”

Maar de eigenwijze Van Minnen, de paardenkenner, stoorde zich niet aan de raad van oom. Hij moest het dan zelf maar weten . . .

Oom Willem deed het hek open en samen gingen ze de wei in. Voorop oom, blootshoofds, daarachter Van Minnen. Met z'n hoed op!

„Heden, heden,” zuchtte tante Wietske, „als dat maar goed afloopt . . .”

Oom Willem en Van Minnen liepen langs een rij bomen, tot ze bij de achterste daarvan kwamen.

Bles graasde rustig in de verste hoek van de wei. Maar toen de mannen de wei doorliepen en bij een boom kwamen, die er midden in stond, keek hij op. En hij had Van Minnen nog niet in de gaten, of hij begon meteen wild te steigeren. Het paard sloeg met de voor- en achterbenen. Toen kwam het briesend op de mannen toehollen . . .

„Van Minnen, berg je!” schreeuwde oom Willem.

De paardenkoopman keek angstig om zich heen. Naar het hek teruglopen kon niet meer. Het paard zou hem in z'n wilde vaart inhalen. Z'n enige redding was de boom.

Het heeft ons allemaal verbaasd hoe die dikke Van Minnen zo vlug in de boom kwam. Maar dat was zijn geluk! Nog maar net had hij zijn voeten op de onderste takken, of het woedende paard stond steigerend onder hem te hinniken.

De angstige Van Minnen kroop nog gauw een paar takken hoger. Hij was nu veilig. Maar het paard bleef in een cirkel om de boom draven. Af en toe bleef het even staan om te kijken of de man daar boven hem nog in de boom zat.

En wat oom Willem ook probeerde om Bles bij die boom weg te lokken, niets hielp. Bles bleef daar en Van Minnen kon er niet uit!

„Heden, heden,” zuchtte tante Wietske telkens, „hoe moet dat aflopen? Had hij maar geluisterd . . .”

We vergaten helemaal met het boontjes draden verder te gaan. Alle drie wachtten we vol spanning wat er zou gebeuren. Hoe angstig het ook was, we moesten er toch om lachen.

Oom kwam naar ons toe. „Haal me de haverzak eens, Greet,” riep hij. „k Moet dat paard er toch vandaan zien te krijgen!”

Ik holde naar de stal om de zak met haver te halen.

Oom liep ermee, kalmerend pratend tegen Bles, op hem toe. Het duurde een hele tijd. Maar werkelijk! Hij slaagde erin het dier, dat telkens een handvol haver onder z'n neus kreeg, naar de verste hoek van de wei te lokken. Het leek wel, of Bles de man-met-de-hoed vergeten was.

Nu zag Van Minnen zijn kans schoon om te vluchten. Bles stond weer rustig, met z'n staart naar de boom gekeerd, te grazen. Héél voorzichtig liet Van Minnen zich uit de boom glijden. Angstig keek hij telkens achterom naar Bles, terwijl hij probeerde naar het hek te sluipen.

Mientje en ik konden niet meer van het lachen. Het was zo'n zot gezicht, die zoëven nog zo zelfverzekerde Van Minnen nu met zo'n benauwd gezicht van boom tot boom te zien sluipen. Net, alsof hij aan het verstoppertje spelen was.

Alles ging goed, tot hij ongeveer halverwege het hek gekomen was. Toen gebeurde het!

Bles draaide zich om, spitste zijn oren en stond meteen weer op z'n achterbenen. Kwam daarna, met een reuze vaart, aanhollen.

Wat moest Van Minnen nu doen? Hij stond juist bij een boom. Maar die had zo'n dikke stam, dat hij er onmogelijk inklimmen kon. Van Minnen bedacht zich geen ogenblik! De enige uitweg was de greppel aan zijn linkerhand. Daar sprong hij in. Maar och, die greppel zat vol braamstruiken. Van alle kanten hielden ze hem met hun dorens aan z'n kleren vast. De dikke Van

Minnen sjarde en trok . . . Hij hees zich bij de hoge wal aan de overkant op. Kroop toen, op z'n knieën, onder het prikkeldraad door.

Snuivend en briesend stond Bles aan de andere kant van de greppel. Maar toen hij zag, dat de man-met-de-hoed uit zijn wei was, draaide hij zich waardig om. Kalmpjes ging hij verder grazen, alsof er niets gebeurd was.

De paardenkoopman strompelde op het huis van oom Willem toe. Z'n handen hield hij krampachtig op z'n zitvlak. Want daar was z'n broek totaal aan flarden! De braamstruiken en het prikkeldraad hadden hun werk grondig gedaan. En z'n hoed . . . hing nog in de braamstruiken!

Voordat hij bij het huis kwam, waren Mien en ik, gierend van het lachen, de schuur ingerend.

Tante Wietske riep maar: „Heden, heden, Van Minnen toch!” Ze wiste zich steeds over 't gezicht en wist niet of ze lachen of huilen moest.

Oom Willem zei: „'k Heb je gewaarschuwd, Van Minnen, 'k heb je gewaarschuwd!”

Van Minnen was rood van schrik en van woede. En terwijl hij probeerde de flarden van zijn broek bij elkaar te houden, riep hij maar: „Dat snertpeerd, dat snertpeerd!”

„'k Heb je gewaarschuwd,” zei oom Willem weer.

„Je kunt dat snertpeerd houden!” schreeuwde Van Minnen.

Tante Wietske kreeg medelijden met hem. „Och heden, Van Minnen, wat zie je d'r uit! Kom mee naar binnen, man, dan zal ik je broek wat naaien.”

Nog mopperend en scheldend op „dat snertpeerd” volgde hij haar de kamer in. Ze schonk hem eerst een kopje koffie en gaf hem toen een broek van oom Willem. Die kon hij aantrekken, zodat zij de scheuren in zijn eigen broek kon naaien.

Door haar kalme vriendelijkheid bedaarde hij al gauw. Zelfs kon hij om de hele geschiedenis al een beetje lachen. Al ging dat

wat zuurzoet. Toen hij wegging, zei hij tegen oom Willem: „'k Kom nog wel eens naar 't dier kijken.”

„Best,” antwoordde oom, „maar laat dan je hoed thuis!”

Van Minnen bromde wat en reed weg. Een week later kwam hij weer. Zonder hoed!

Bles was toen het makste dier van de wereld. Maar . . . gekocht heeft hij „het snertpeerd” toch niet!”

Greet hield op. Ze keek op de klok. „'k Zal jullie nog een kopje chocola maken, en dan gaan jullie naar bed.”

De meisjes zuchtten van plezier. „Wat een fijn verhaal, Greet! Maar waarom werd dat paard toch altijd zo kwaad, als er iemand met een hoed op de wei inkwam?”

„Oom dacht, dat er eens iemand het dier gesard had. Dat moet dan door een man met een hoed gedaan zijn. In de wei. Want als Bles de kar trok op de weg en daar iemand met een hoed op tegenkwam, gebeurde er niets. Maar ze moesten er niet mee in zijn wei komen. Dieren vergeten zo iets niet.”

„Nee,” zei Nelleke, „onze hond ook niet. Die lag eens languit voor de kachel. Daar stond een ketel water op, die nogal vol was. Toen het water begon te koken, spoot er een straaltje kokend water uit de tuit, precies op de snuit van Myra. Hij jankte het uit. M'n vader heeft er gauw wat opgesmeerd. Maar als het water in de ketel gaat zingen, is Myra al van zijn plekje voor de kachel verdwenen. Dan is hij gewaarschuwd.”

„Net als Van Minnen,” lachte Marientje.

7. Het vertrek

Een week voor ze op reis gingen, mocht Marientje een afscheidsfeestje voor haar klasgenootjes geven. Op de grote zolder, zittend op kisten of op de vloer, vonden ze allemaal een plaatsje. Moeder draaide de film voor hen, die Marientje aan de jongens en meisjes beloofd had. Van de cowboys in Texas en de wereldstad New York. Ze genoten ervan. Tussen de twee films ging Marientje met een grote melkkan vol limonade rond. Die schonk ze in de kopjes, die de kinderen zelf mee moesten brengen. Nelleke hielp koekjes uitdelen. „Als we terug zijn,” zei moeder, „mogen jullie nog eens hier komen, want dan is er denk ik wel weer een nieuwe film.”

„Hoera!” riepen ze.

Aan 't eind van de middag kreeg Marientje van de hele klas een mooi schrijfboek. Om alles in te pennen wat ze zou beleven en zien. Op de eerste bladzij stond: „Goede reis, tot ziens!” En daaronder alle namen van de kinderen en een foto van de hele klas met meneer Hoogstraten.

„Dank je wel, allemaal,” zei Marientje. „Nu kan ik jullie daarginds aan m'n nieuwe klas laten zien. Wat een leuk idee!” Meneer hing tijdens haar laatste aardrijkskundeles de wereldkaart voor het bord. Hij wees daarop aan hoe hun boot, de Rijndam, varen zou. Op deze reis zou die, behalve naar Frankrijk en Engeland, ook naar Canada varen. Naar de haven van Halifax. En dan naar New York.

Er kwamen nu nog een paar heel drukke dagen. Maar eindelijk was het toch zover, dat ze op weg waren naar Rotterdam.

„Daar gaan we dan,” zei moeder, toen de trein het perron uitreed.

Marientje was er stil van. De reistas met de poppen stond naast haar. Frank en vrij keken de boertjes en boerinetjes over de rand. Liesbeth, deftig in haar reispak, zat op haar schoot. Boven hen, in het net, lagen de koffers. Grote etiketten met hun naam en die van de boot waren er opgeplakt. Ook aan Marientjes tas hing zo'n naamkaart aan een touwtje.

De trein gleed al gauw tussen de weilanden door. Daar dartelden al witte en zwarte lammetjes rond.

Aan de struiken langs de slootkanten bengelden wilgekatjes. Witte wolken dreven in de blauwe lucht.

„Die lammetjes zijn al tot schaapjes gegroeid als we terugkomen,” bedacht ze.

„Hoe voel je je?” vroeg moeder.

„Blij!” zei Marientje. Ze moest ineens denken aan het versje dat ze een paar dagen geleden op school geleerd had. 't Begon zo:

Ik voel me toch zo blij vandaag,
ik kan er wel van zingen!

En dan ging het verder over een mooie lentedag. Net zo'n dag als vandaag.

Ze maakte er zelf maar een paar regels bij:

Omdat nu onze reis begint,
ik kan er wel van springen!

Zoals die lammetjes, die buiten zo blij rondhuppelden. Ze dacht ook aan Nelleke. Die had zo sip gekeken bij het afscheid. Ze nam zich voor haar vaak een kaart of brief te schrijven. En iets moois voor haar mee te brengen.

In Rotterdam wachtten vrienden van moeder hen op het station op. 't Was afgesproken, dat die hen naar de boot zouden brengen.

De koffers werden in de auto gezet en met oom Koen aan 't stuur reden ze door het drukke Rotterdam. Het leuke was, dat oom Koen een paar reizen als scheepsdokter op de Rijndam had gemaakt. Nu kon hij hun fijn uitleggen hoe alles daar toe ging. Hij kon vertellen over het vrolijke kinderfeest dat op elke reis gehouden werd en hoe de kinderjuffrouw in de speelkamer heette.

„'k Kruip geloof ik maar in jouw koffer, Mariëntje,” zei tante Anja, „'k heb ook best zin in zo'n reisje . . .”

„Blinde passagiers genoeg,” meende oom Koen.

„Blinde?” vroeg Mariëntje verbaasd.

„O, zo noemen ze iemand die zich ergens verstoep en stiekem aan boord blijft. Is de boot dan eenmaal in volle zee, dan komt die man of vrouw voor de dag. Maar als zo iemand nu denkt een fijn gratis reisje te krijgen, had die 't gedroomd . . . 't Is hard werken geblazen, dekken schrobben, borden wassen, sjouw-werk . . . En met dezelfde boot terug natuurlijk.”

„Nee, dan doe ik dat maar niet,” lachte tante.

„'k Ga dadelijk onder onze bedden kijken of iemand zich daar verstoep heeft,” zei Mariëntje.

„Ik help je mee,” bood oom aan.

„Zeg,” zei tante Anja, „we wachten niet tot het vertrek van de boot. We rijden naar Vlaardingen. Daar zwaaien we jullie uit. Vanuit het hotel aan de rivier. Kijk, ik heb een grote blauwe doek meegenomen. Kun jij ook met iets zwaaien, Mariëntje?”

„Eens even denken . . . o, m'n oranje rok! Die zit in de koffer. Omdat de koningin jarig is over een paar dagen. Is dat goed?”

„Uitstekend! Ik blauw, jij oranje!”

„Kijk,” zei oom, toen ze langs de Nieuwe Maas reden, „daar ligt de Rijndam aan de overkant!”

Mariëntje keek. Er lagen meer schepen. „Welke is het, oom?”

„Die met de groen-wit-groene banden om een gele schoorsteen.”

Ja hoor, nu zag ze het ook. Hoog en wit lag de boot op het woe-

lige water. Als stippen leken de ronde vensters van de hutten, de patrijspoorten.

„Vanavond lig jij achter één van die raampjes,” zei oom.

„Toch niet te dicht bij 't water, mams? 't Lijkt me eng als de golven langs je venster spatten.”

„Onze hut ligt op een van de bovendekken,” stelde moeder haar gerust.

„Helemaal bovenop zijn de sportdekken,” legde oom uit. „Kijk, bij de schoorsteen en al die reddingboten.”

„Moet je in zo'n klein bootje als er wat gebeurt? Dat zou ik niet durven . . .” Marientje keek al benauwd bij die gedachte.

Rustig zei moeder: „We gaan toch niet alleen op reis? God gaat toch met ons mee? Weet je nog wat we gisteravond gelezen en gezongen hebben voor je naar bed ging?”

O ja, dat wist Marientje best. Dat was de reispsalm, die ze op school geleerd had:

De Heer zal u steeds gadeslaan
en hoeden voor het kwaad
waar ge ook henen gaat.
De Heer zal u terzijde staan
en, wat u moog' wedervaren,
in eeuwigheid bewaren.

Ze knikte. Met God als reisgeleider hoefde ze toch niet bang te zijn?

Bij het gebouw van de Holland-Amerika-Lijn was het al een drukte van jewelste. Passagiers en wegbrengers kwamen in groepjes aan. Stapels koffers stonden in de hal. Gelukkig ontdekten ze hun eigen hutkoffer, die vooruitgestuurd was, er ook tussen.

Oom en tante konden met hun wegbrengerskaart meteen op de boot gaan.

Maar van mevrouw Manders en Marientje moesten de boot-

kaarten en de andere papieren eerst nagekeken worden. Eerst het paspoort, toen het pokkenbriefje. De meneer die dat deed, wees naar Liesbeth op Mariëntjes arm.

„Nu nog even het pokkenbriefje van die jongedame,” zei hij. Mariëntje keek hem beduusd aan. „Dat heb ik niet!” zei ze be-teuterd.

„Dat is pech,” zei hij, „dan moet ze maar hier blijven . . .” Mariëntje keek naar haar moeder. Hoe moest dat nou? Ze zag, dat moeder lachte. Hè, wat dom van haar om daar in te vliegen. „Nou, vooruit dan maar,” zei de meneer. „’t Kind ziet er nogal blozend uit. Dan moet ze maar mee. M’n dochtertje had er anders best zolang op willen passen.”

„'k Doe het toch liever zelf!” zei ze.

„Goede reis dan samen!”

Ziezo, dat was allemaal in orde. Ze konden de brede loopbrug overgaan.

Nu ben ik op de boot! dacht Marientje, en keek om zich heen.

Oom en tante wachtten al op hen. Oom ging voorop. Die wist de weg wel. Zo vonden ze al gauw hun hut. Hij was niet groot, maar wel gezellig. Aan de ene wand twee bedden boven elkaar.

Marientje zette meteen Liesbeth op het bovenbed, háár bed!

Wat keek ze eigenwijs over de hoge rand!

„'k Wou, dat het al avond was,” zei Marientje, „'t lijkt me toch zó leuk om daar boven te slapen.”

Tegenover de bedden was de ronde patrijspoort. Die was toch heel wat groter dan het straks geleken had vanaf de overkant. Er hingen gebloemde gordijnen. Onder de patrijspoort was een schrijftafel met een stoel. Als je het blad opklapte was het met een kaptafel. Dan waren er nog een wastafel en een klerenkast.

Grappig vond ze het, dat er een kuiltje zat in een blad dat aan elk bed vastgemaakt was. „Dat is voor je waterglas, dan danst het niet van 't blad af als je vaart,” zei oom.

Tante Anja deed het bosje narcissen dat ze meegebracht had, in een glas. Ze zette het op de schrijftafel neer.

Toen vond Marientje, dat het al een beetje „net als thuis” leek.

Oom Koen keek op het kaartje naast de deur. Daar stond de naam van de hutsteward op.

„Ha, jullie hebben Piwi! Dat is een bof!”

„Wat een rare naam,” riep Marientje. Ze las het kaartje en zei:

„Er staat niet eens Piwi. Wel Hofman.”

„Je hebt gelijk. Dat is z'n echte naam. Maar iedereen aan boord noemt hem Piwi. Omdat hij zo klein en zo vlug is. 't Is een aardige steward. Wacht, ik zal hem eventjes bellen.”

Hij drukte op een belletje. Even later klopte iemand. Oom opende de deur.

„Ha, Piwi!” zei hij.

„Dag dokter,” zei de steward verrast, „gaat u ook weer met ons mee?”

„Helaas niet. Maar die dame en dat meisje wel. Zorg je goed voor hen onderweg?”

„’t Komt voor elkaar, dokter!” En aan moeder vroeg hij: „Kan ik meteen wat voor u doen?”

„Dank u, nu niet, meneer Hofman.”

„Noemt u mij maar Piwi, hoor. ’s Morgens thee met beschuitjes in de hut?”

„Graag.”

Piwi verdween weer.

„Zal ik jullie een beetje wegwijs maken op de boot?” vroeg oom.

„Onthoud goed het nummer van je hut, Marientje. ’t Is 160. Mocht je ons kwijtraken in de drukte, dan vinden we elkaar hier terug.”

„Ik houd me wel aan uw jas vast,” zei die.

’t Was maar goed, dat oom zo’n goede gids was. Eerst bracht hij hen bij de deksteward. Daar huurden ze twee ligstoelen met reisdekens. Toen naar de grote eetzaal. Daar hoorden ze aan welke tafel ze elke maaltijd zouden zitten . . .

„Wat een lange tafel!” riep Marientje, en telde de stoelen. „Wel voor tien mensen! Zouden er ook een paar meisjes bij zijn?”

„Daar is best kans op,” zei oom. „Want op deze boot zijn veel families die naar Amerika of Canada verhuizen. Emigranten.”

„Ben ik ook een emigrant?”

„Nee hoor, jij komt immers terug? Jij gaat gewoon op bezoek.”

Ze kwamen in een zaal. Daar kon je aan drie kanten door grote ramen naar buiten zien. Veel grote en kleine boten op de Maas zag je er varen en aan de overkant de drukke stad.

„Dit is de Palmenzaal,” zei oom. „Hier worden de kinderfeesten

gehouden. Wedstrijden en voordrachten en allerlei leuke dingen. Doe jij ook wat?"

„Misschien. Een feestjurk heb ik wel, oom!"

„Mooi, dan ben jij klaar voor 't gevecht! 't Zal denk ik net op koninginnedag gehouden worden."

Vol trots liet hij hun ook het ziekenhuisje zien. En de spreek- en wachtkamer met daarnaast de apotheek.

„Je kunt dus rustig kiespijn krijgen, Marientje! Of schoolziek worden."

„Niks ervan," lachte ze. „Ook niet zeeziek."

„Wie denkt daar nu aan? Kom, we gaan nu met de lift naar de speelkamer. Die is helemaal boven."

Een lift? Was die ook al op de boot?

Ja, wat was er nu niet? Marientje viel van de ene verbazing in de andere.

In de speelkamer was het een vrolijk gekrioel van kinderen van alle leeftijden. Die spraken in allerlei talen, die Marientje niet verstond. Oom stelde hen voor aan juffrouw Kales, de kinderjuffrouw.

„Kom jij me eens wat helpen met de hummeltjes?" vroeg die aan Marientje.

„Graag," zei ze.

Wat waren er schattige kleuters bij. Sommigen keken, beduusd van al het vreemde, met hun duimpje in de mond rond.

„Wat ziet het er hier gezellig uit!" riep Marientje. Kasten vol boeken zag ze. Rode tafeltjes en stoeltjes, een groot hobbelpaard en in een hoek een echte, kleine piano. Misschien mocht ze daar wel eens op spelen.

„Morgen wordt het hier pas echt leuk," zei juffrouw Kales, „dan kun je hier komen knutselen. Vandaag is het nog allemaal wat roezig."

Omdat ze nu toch boven waren, bracht oom hen naar het sportdek. Een buitentrap op en je stond bij de sloepen. Die waren toch

ook veel groter dan ze gedacht had. Daartussen was een groot dek, met banken aan de kant. Op de vloer waren met witte verf lijnen aangebracht voor dektennis en andere spelen.

„Hé oom, waarvoor zijn die vakken met cijfers? 't Lijken wel hinkvakken!”

„Dat kun je er ook in doen als je wilt. Maar 't is voor schijfschrijven. Je speelt het met grote, ronde houten schijven en een schuiver. Daarmee moet je de schijven in de vakken duwen. Kijk, achter die witte streep moet je staan. Dan schuif je de schijven in de vakken en probeert ze in die met de hoogste nummers te krijgen. Maar kijk uit voor die onderste 10-, want dan ben je meteen 10 punten kwijt.”

„'k Heb best zin in een partijtje,” zei Marientje. „Zullen we 't morgen eens doen, mams?”

„Mij best,” zei die.

„We moeten nu wel afscheid nemen. Om op tijd in Vlaardingen te kunnen zijn. Denk je om je oranje rok?” vroeg tante.

„Hartelijk dank voor al jullie goede zorgen,” zei moeder.

„We hopen er weer te staan, als jullie hier terugkomt. Goede reis en geniet maar veel! Tot straks in Vlaardingen!”

Ze wuifden hen na tot ze niet meer te zien waren.

„Kom,” zei moeder, „we gaan meteen je rokje halen.”

In de hut vonden ze een verrassing. Piwi had op de schrijftafel een stapeltje brieven en kaarten neergelegd. Allemaal van mensen die in gedachten met hen mee op reis gingen en hun een „behouden vaart” toewensten.

Daar ging de stoomfluit. Het was de waarschuwing dat de wegbrengers van boord moesten gaan.

„Die brieven lezen we straks wel verder,” zei moeder. „We gaan op het dek om het vertrek te zien.”

In drommen liepen de mensen naar de loopbrug. Overal werd afscheid genomen. Bij hen, die voorgoed hun familie en land verlieten, vaak met tranen in de ogen.

Marientje werd er een beetje bedroefd van. Al die treurige gezichten. „Gelukkig, dat ik geen afscheid van u hoef te nemen,” zei ze tegen moeder.

Ze zochten een plaatsje aan de reling. Daar konden ze alles fijn zien.

Kleine sleepbootjes maakten hun trossen vast aan de grote witte boot. Daar werd de loopbrug al weggétakeld.

Het was Marientje of zij droomde. Was zij heus wel zelf dit meisje hier op de boot? Ze keek eens naar moeder. Die dacht aan de laatste grote reis die ze gemaakt had. Toen lag Marientje nog als een klein hummeltje in een reiswiegie. Ze legde haar arm om Marientje heen en trok haar even tegen zich aan. „Fijn, om met zo'n grote dochter op reis te gaan,” zei ze glimlachend.

Marientje pakte moeders hand, die op haar schouders lag. Ze voelde zich wonderlijk blij vanbinnen. En ineens weer zoveel groter! Net als op die avond, toen die luchtpostbrief gekomen was. „'k Kan het nog haast niet geloven, mams.”

Ze gaf moeders hand een kneepje. Moeder kneep terug. Ja, 't was dus toch echt waar!

Weer gaf de fluit een lange stoot. Langzaam, héél langzaam werd de afstand tussen de kade en de boot groter. De puftukken-de sleepbootjes trokken de slap hangende kabels strak. De laatste tros werd op de wal losgegooid.

Marientjes grote reis was begonnen!

8. Naar vreemde havens

Toen de Rijndam zover de rivier afgesleept was, dat ze de gezichten van de honderden zwaaiende mensen op de kade niet meer konden onderscheiden, gingen ze naar de hut.

Piwi kwam hen in de gang tegen. Hij zei: „Zo dadelijk is het sloepenrol. Alle passagiers moeten daaraan deelnemen.”

„Wat is een sloepenrol?” vroeg Marientje.

„Dat is een oefening om te weten wat je moet doen in geval van nood. Iedereen moet, met z'n zwemvest aan, naar de plaats gaan, die in de hut staat aangegeven. Kijk maar eens binnen, daar zie je een nummer en een gekleurde pijl staan. Dat nummer is van de sloep en de kleur van de pijl vertelt je welke pijlen je in de gangen moet volgen om er te komen.”

Ze vonden hun nummer van de sloep. Dat was 8 en de pijl was groen. In de kast zagen ze de zwemvesten.

„O hé,” riep Marientje, „ze zijn oranje! Als nu iedereen met een oranje vest loopt, zien oom Koen en tante Anja ons niet eens, als ik straks met mijn rok zwaai!”

„'t Is een strop,” zei moeder, „ik wist ook niet, dat ze al zo gauw die sloepenrol zouden houden. Niets aan te doen. Laten we maar opschieten. Want we zijn al gauw bij Vlaardingen.”

Er werd nu ook omgeroepen, dat de oefening begon. Als de fluit ging, moest iedereen naar het sloependek gaan.

Ze trokken hun zwemvesten aan en bonden de banden om zich heen. Wat zagen ze er nu komiek uit! Zo dik en propperig!

„U lijkt wel zo'n mannetje van de Michelin-reclame,” lachte Marientje.

„En jij Hollebolle Gijs met je dikke buik! Vergeet je oranje rokje niet!”

Daar ging de fluit al. Uit alle hutten kwamen propperige dames en heren en kinderen aanlopen. Allemaal onwennig in hun kurken jasjes. Ze zochten de groene pijlen. Die volgden ze. Gang in, gang uit, door allerlei deuren, dan een paar trappen op.

„’t Lijkt wel spoorzoeken bij de padvinderij! Best leuk!” vond Marietje. „Tenminste, zo lang het niet echt nodig is!”

Op het sloependek vonden ze hun sloep. Er waren al meer mensen. Eén van de bemanningsleden stond erbij. Hij legde uit, dat deze reddingsoefening altijd dadelijk werd gehouden als voorzorgsmaatregel, als er eens iets zou gebeuren.

Een paar mensen keken al benauwd bij die gedachte.

„Ik vaar al meer dan twintig jaar,” stelde hij hen gerust, „en ’t is nog nooit nodig geweest. Maar het is toch maar beter, dat ieder een weet wat hij moet doen. Over een paar dagen, als de passagiers van Frankrijk en Engeland ook aan boord zijn, doen we deze oefening nog eens.”

„Meneer, gaan we nu in dit bootje varen?” vroeg een ventje.

„Zolang de grote boot vaart, doen we het maar niet, jochie.”

Het kereltje keek wat sneu. ’t Leek hem nu juist zo fijn in die mooie witte roeiboet te varen.

’t Was alles oranje wat je zag. Net koninginnedag!

Ze waren ondertussen al heel dicht bij het hotel gekomen, waar oom Koen en tante Anja zouden zwaaien. Wat stonden daar veel mensen achter de ramen!

Ze tuurden, of ze ook iemand met een blauwe doek zagen zwaaien.

„Ja, ja!” juichte Marietje. „Kijk daar, mams!” Meteen begon ze met haar rokje te wuiven.

„Hoera, ze zien ons toch!”

Zolang ze het blauwe doekje nog konden zien fladderen, zwaaide zij ook.

De fluit ging weer, als teken dat de oefening afgelopen was. Iedereen liep naar beneden om de vesten op te bergen.

„Wat vaart de boot zonder lawaai. Blijft dit zo?” vroeg Marientje. „Nee hoor. Dat komt, omdat de Rijndam nu nog gesleept wordt. Als we de Waterweg uit zijn en op zee komen, beginnen de motoren te draaien. Dat merk je dan meteen wel.”

Door de patrijspoort zag Marientje andere schepen voorbijvaren. De boten begroetten elkaar met de fluit. Grote werven, fabrieken en olieraffinaderijen gleden ze voorbij. Wat een bedrijvigheid overal!

„Ga je even netjes maken, we zullen zó wel aan tafel moeten,” zei moeder.

Daar ging de gong al: ding-ding-ding-dong . . .

Tot Marientjes grote vreugde zag ze aan hun tafel drie meisjes zitten. Ze maakten kennis met elkaar. De Hollandse meisjes reisden met hun moeder, mevrouw Wilkens, naar hun vader. Die was al vooruitgereisd, naar Californië. In een kinderstoel zat een klein Amerikaans jongetje, daarnaast zijn ouders.

Al gauw wist Marientje, die tegenover de blonde krullebol Tineke zat, dat die net zo oud was als zijzelf. „Maar ik ben de volgende week jarig, op koninginnedag,” vertelde het meisje trots.

Ria, de oudste, was dertien. Het kleine zusje Marry, nog maar twee.

Marientje had schik om het kleine ding. Marry keek wat verlegen vanonder haar lange oogwimpers naar Marientje. Maar toen die haar vriendelijk toeknikte, lachte ze tegen haar.

„Wat gezellig, mams, met zoveel mensen aan tafel te zitten.”

Het was nogal roezemoezig in de eetzaal, waar wel een paar honderd mensen moesten eten. Tafelstewards liepen af en aan met bladen vol dampende schalen. De hofmeester kwam kijken en vroeg of ze tevreden waren met deze plaatsen.

„En of!” zei moeder, „we hadden al gehoopt wat vriendinnetjes

voor mijn dochtertje aan tafel te krijgen. U hebt het goed uitgezocht!”

Toen de soep opgediend was, keek Marientje moeder aan. Hoe moest dat hier nu met het bidden? In al dat lawaai?

„We moeten hier maar, ieder voor zich, zachtjes bidden,” zei moeder tegen haar.

Ze vouwden hun handen. Ook mevrouw Wilkens, Ria en Tineke deden dat. Zelfs kleine Marry vouwde haar handjes. Maar ze hield haar oogjes open . . .

't Was wel moeilijk om bij zo'n rumoer om je heen je gedachten bij het bidden te houden. Thuis bad moeder altijd hardop aan tafel. Maar zou je hier aan boord niet evengoed God om een zegen vragen over alles wat Hij gaf?

Toen ze hun ogen weer openden, zag Marientje, dat Marry al heerlijk van haar soep zat te lepelen. Die keek de anderen guitig aan.

Wat smaakte het! Ze kregen ijs toe, alsof het een feestdag was.

Toen de steward vertelde, dat ze dat elke dag zouden krijgen, klaptten de kinderen in de handen.

Ze smulden nog van het ijsje, toen ze juist Hoek van Holland voorbijvoeren. Hier werden de trossen losgemaakt van de sleepboten. Ze voelden het schip trillen, toen de motoren begonnen te zoemen. De kleine, maar sterke sleepbootjes keerden terug. Het grote schip ging nu op eigen kracht de Noordzee op.

Na het eten haalden ze hun jassen uit de hut. Marientje mocht nog even een frisse neus halen, voordat ze haar „kooi” in zou duiken. Ze keken naar de kust, die hoe langer hoe verder van hen vandaan ging.

„Dag Holland, tot ziens,” zei Marientje.

De duinen lagen goudig in de avondzon, die met een prachtige roodgouden gloed onderging in zee. In de gouden zonnebaan op de golven zagen ze, zwart tegen de horizon, een grote boot. Ze waren nu in open zee. Langzaam zakte de zonnebol weg. Net

of hij in de golven verdween. Maar nog een hele tijd verlichtte hij de wolken. Alsof er een vuur achter brandde. Stil stonden ze er naar te kijken.

„Kom,” zei moeder na een poosje, toen het al bijna donker was, „we gaan in ons mandje. 'k Heb zin eens heel vroeg naar bed te gaan na deze drukke dagen.”

„Gezellig! Ik fijn in het bovenbed!”

Nou, 't lag er heerlijk, hoor. 't Was wel even vreemd die motoren te horen. En wat kraakte het schip!

„Dat doet het altijd,” zei moeder, „vooral als het woelig water is. Maar daar wen je zo aan. Dan hoor je 't niet eens meer.”

Ze pakte de kinderbijbel en las eruit, zoals ze dat thuis gewend waren iedere avond. Van Mozes, die op reis ging met het hele volk van Israël. Zij gingen rustig op weg, omdat ze wisten, dat God met hen meeding op die lange tocht.

Net als bij ons, dacht Marientje. Rustig sliep ze even later in, Liesbeth naast zich.

De volgende morgen keek ze toch wel even verbaasd om zich heen. Ze was wakker geworden doordat Piwi op de deur klopte. Om de thee te brengen. Ze hoorde moeder: „Kom maar binnen” roepen.

Door de patrijspoort zag ze groene heuvels in de verte. „Mams”, riep ze, „ik zie land!”

„Dat zal de Franse kust zijn. Dank je wel, Piwi, zet het blad maar even op de schrijftafel.”

„Heb je je Franse woordjes bij de hand, jongedame?” vroeg Piwi.

„Anders laten ze je niet de haven binnen.”

„O jawel, bonjour monsieur ¹! Maar we gaan immers hier niet van de boot?”

„Je bent mij te slim op de vroege morgen,” lachte Piwi, „smakelijk eten!”

¹ Dag meneer.

Hij verdween om anderen met morgenthee te verwennen. „Mag ik me gauw aankleden?” vroeg Marientje, toen ze haar thee met het kaneelbeschuitje op had. „'k Ga gauw op het dek. Misschien zijn Ria en Tineke er ook al.”

„Ga je gang, ik doe 't vandaag op m'n slofjes. Kom je over een halfuur terug in de hut? Dan gaan we samen ontbijten.”

De twee tafelenootjes waren ook al op. Samen keken ze, al babbelend, naar de heuvelige kust.

„'k Krijg honger,” zei Tineke na een poos, „gaan jullie mee eten?”

Ze zaten nog aan het ontbijt, toen de motoren stopten. Wat vreemd stil was het nu ineens. Ze haastten zich om op het dek te komen. De zon scheen. Een klein havenbootje kwam aantuffen om de loods aan boord te brengen. De mannen op de sleepboten waren bezig kabels vast te maken aan de Rijndam.

Deze sleepboten zagen er lang niet zo netjes uit als die in Rotterdam. Ze waren vuil, verveloos en roestig. Maar ze deden het werk even knap en duwden of trokken de boot keurig op z'n plaats aan de kade. Vlak onder de plaats waar de meisjes stonden, duwde zo'n puffertje met de naam „Abeille” erop geschilderd. Ria wist, dat het „werkbij” betekende. Een goeie naam! Ze konden het geroep van de Franse bemanning niet verstaan. Die was heel druk bezig, maar vond toch tijd om vriendelijk te wuiven naar de drie Hollandse meisjes op de witte boot.

Op de kade liepen Franse douanes in hun blauw-met-rode pakken, hoge petten op, heen en weer. Dat ze nu in Frankrijk waren, vonden ze alle drie een vreemd idee.

„Nu zitten ze in mijn klas Franse woordjes te leren,” zei Ria.

„In mijn klas zijn ze aan 't rekenen,” zei Tineke.

„In die van mij ook!” riep Marientje.

„Lekker,” zei Ria, „ik ging toch niet zo graag naar school.”

„Ik wel,” zei Marientje, „maar ik vind het best op deze reis niets te doen. Ik ga in Amerika wel naar school.”

„Ik ook,” zei Tineke, „wat zal dat eerst vreemd zijn!”

Er kwamen nog heel wat passagiers aan boord. Ook een paar donkerogige kindertjes. De meisjes gingen erop af om een praatje te maken. Maar de Franse kindertjes verstonden hen niet en keken hen zwijgend aan.

Ze gingen maar eens op het sportdek kijken. Daar waren al een paar jongens met shuffleboard¹ bezig. De meisjes keken de kunst goed af en toen de jongens er mee ophielden, speelden zij een spelletje. Totdat tegen twaalf uur de boot weer van de kade getrokken werd. Opnieuw begonnen de motoren te draaien, toen de laatste tros losgegooid was.

„Bonjour Abeille,” riepen de meisjes.

En de lachende mannen maakten scheepsroepers van hun handen en riepen: „Bon voyage! Au revoir²!”

Langzaam verdween de stad Le Havre. De boot gleed de wijde riviermond van de Seine af om nu het Kanaal over te steken naar Engeland.

„Ik rammel!” riep Tineke, die blijkbaar een goede eetlust had. Ze hadden allemaal trouwens trek gekregen en waren blij, dat de gong voor de lunch ging.

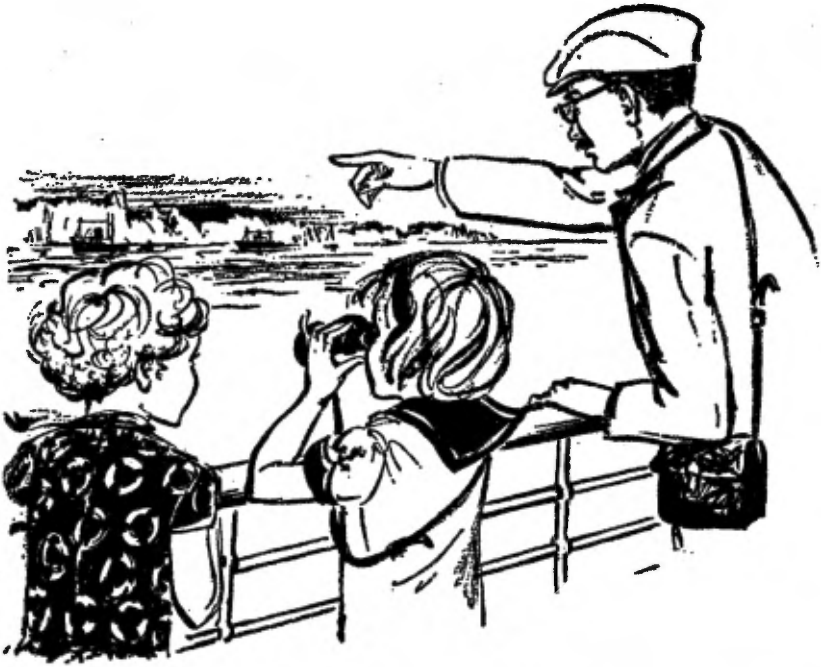
's Middags, toen ze lui op hun dekstoel in het zonnetje lagen, werd aan de horizon een witte streep zichtbaar. De krijtrotsen van de Engelse kust!

Mariantje verbaasde zich erover, dat het nog maar een dag geleden was, dat ze in Rotterdam afscheid hadden genomen. Het leek al zo lang geleden! Ze kon niet meer blijven liggen. Met Tineke rende ze de trap op naar het sportdek, waar ze alles goed konden zien. Na een poosje onderscheidden ze zelfs al huizen op de rotsen.

Van een vriendelijke meneer mochten ze om beurten door zijn verrekijker zien. Zo zagen ze oorlogsschepen op de rede van de

¹ Spreek uit: sjaffelbóð. Betekent: schijfschuifspel.

² Goede reis. Tot ziens.

marinestad Portsmouth liggen. De Engelse vlaggen wapperden in de wind. Als poppetjes scharrelden matrozen op de schepen. Aan hun linkerhand lag het grote eiland Wight met z'n groene heuvels. Daar voeren ze heel dicht langs.

Toen de voorjaarszon al daalde, lagen de landerijen dromerig in het avondlicht.

De meneer met de verrekijker, die deze reis al vaker had gemaakt, wees hun een prachtig kasteel. Niet ver van het water, aan het eind van een glooiend grasveld. De vensters weerkaatsten het licht van de avondzon. Het was een kasteel van koningin Victoria, waar ze dikwijls gewoond had. De meneer wist er heel veel van te vertellen.

„Ik ga m'n reisboek halen,” zei Marientje, toen het kasteel uit het oog verdwenen was, „want ik heb mijn klas beloofd alles te vertellen.”

„Dat is een idee,” zei Ria, „ik ga ook een dagboek maken.” Maar Tineke voelde er meer voor wat met Marry rond te dertelen. „Als jij het doet, kan ik het immers later wel van jou lezen, Ria.”

Met hun schriften op de knie gingen Ria en Mariëntje ijverig hun belevenissen opschrijven.

„k Sla de eerste bladzijden over,” zei Mariëntje, „want dat van Rotterdam en de sloepenrol en Le Havre moet er ook nog in.” En ze schreef:

Op de Rijndam, 26 april.

We zijn net voorbij een prachtig oud kasteel van koningin Victoria op het eiland Wight gevaren. Het water is heel blauw. Er zijn al blaadjes aan de struiken op het land. De boot vaart heel rustig en ik ben lekker niet zeeziek! Daar gaat de gong al voor het avondeten. Maar ik mag vanavond wat langer opblijven, omdat we dan in Southampton zijn. We krijgen elke dag ijs toe . . . Mmm!

„k Heb nog niet veel,” zei Ria. „Straks maar verder. Wat heb jij geschreven?”

Ze lazen het elkaar voor.

„Grappig,” vond Ria, „we vertellen beiden hetzelfde. Maar toch lijkt het niets op elkaar.”

Nee, want ieder beleefde het op zijn eigen manier. 't Zou ook maar saai zijn, als iedereen hetzelfde dacht.

's Avonds schreven ze nog even verder. In Mariëntjes schrift kwam:

Na het avondeten. We zijn nu in Southampton. 't Is al bijna donker. In de huizen tegen de heuvels aan branden de lichten al. 't Is leuk al die lichtjes tegen en op de heuvels te zien. En wat liggen hier veel grote schepen! Vergeleken bij de „Queen Elisabeth”, die we voorbijvoeren, is de Rijndam maar een kleutertje.

Ria en ik zitten nu in de Palmenzaal. We kunnen dus alles goed zien. Als we weer wegvaren, gaan we op het dek. Wat een drukte in de gangen! Veel gesjouw van koffers, want er komen passagiers aan boord. Fijn veel kinderen zijn erbij. Dat kan gezellig worden! O, de fluit gaat. We gaan varen! Morgen verder.

En de volgende dag kwam dit erbij:

27 april. Aan de zuidkust van Engeland.

Vannacht maakte mams mij wakker. Het laatste puntje van Wight voeren we toen voorbij. 'k Had het gevraagd, omdat meneer op school over die rotsen verteld heeft. Ze heten de „Needles¹.” Nou, 't zijn ook net een paar naalden, die puntig uit de zee omhoogsteken. Telkens, als het licht van een vuurtoren erover flitste, waren ze te zien. 'k Viel daarna meteen weer in slaap.

Op 't ogenblik varen we langs heuvels en rotsen. Alleen aan de rechterkant van de boot (aan stuurboord, zegt Piwi) is land. Na Kaap Land's End zullen we alleen water zien voorlopig. De boot schommelt wel. Maar 'k ben lekker niet zeeziek, hoor!

¹ Spreek uit: niedels. Betekent: naalden.

9. Eerst narigheid, dan het feest van de koningin en Tineke

29 april. Brrr, tòch zeeziek geweest! Oei, dat is geen grapje . . . Eergisteren moest er weer sloepenrol gehouden worden. Het was koud en het waaide stevig. De boot steigerde af en toe als een wild paard. Boven, bij de sloepen, voelde ik me ineens zo naar worden. Alles draaide.

„Gauw in je kooi,” zei mams. Op weg naar onze hut kwamen we er nog meer tegen, die er wit uit zagen. Ze hadden zakjes bij zich. Daarop stond: voor zeeziekte. O jongens, wat heb ik veel van die zakjes nodig gehad! Mams kroop na een poosje ook in de kooi! 'k Voelde me zo naar, dat ik me niet eens uitkleedde. De etensgong lieten we maar dingdongen. 'k Had zelfs geen trek in het ijsje. Nou, dan is 't erg, hoor.

Piwi kwam vragen of hij ons eten in de hut zou brengen.

Mams zei: „O nee, Piwi, liever helemaal niets. Maar wil je ons nog wel wat zakjes brengen?”

Hij deed of hij heel verbaasd was. „Zakjes, mevrouw? Waarvoor? O, ik begrijp het al. Zeker voor 't snoepje-van-de-week.”

Die gekkerd! Ondanks onze narigheid moesten we lachen.

Hij was al gauw terug. Met een stapel zakjes. Toen zei hij tegen mij: „'k Weet een goed middeltje voor je. Als je een raadseltje oplost, ben je zo weer beter. En dan krijg je morgen twee kaneelbeschuitjes bij je thee.”

Brr, 'k moest nog niet aan beschuitjes denken . . . Maar ik was heel nieuwsgierig en vroeg: „Welk raadsel?”

„Welke ziekte komt in geen enkel land voor? Denk er maar goed over na. Dan ben je weer kiplekker!”

Nou, ik maar aan 't piekeren. „Mams, is het de griep?” riep ik naar 't benedenbed.

„O nee, die komt overal wel voor.”

Ik maar verder denken. 'k Kwam er eerst helemaal niet achter.

Pas toen mams me wat hielp en zei: „Je hebt vandaag voor 't eerst in je leven die ziekte ook,” wist ik het ineens.

't Was natuurlijk de zeeziekte! Voor mijn part had ik die nooit leren kennen. 'k Vond er niks aan die dag. 'k Wou wel, dat ik thuis was, in m'n eigen bed. Dat was tenminste geen schommelwieg, zoals onze kooi die dag. Op en neer, heen en weer schommelden we. Soms was m'n hoofd in de diepte en lagen m'n benen omhoog. Dan weer net andersom. 't Leek wel een wipwap. Ik was ook een beetje bang. Want het schip kraakte verschrikkelijk. Net alsof het kapot zou gaan. En de golven waren zo hoog. Ze spatten tegen onze patrijspoort stuk met veel lawaai.

Maar mams zei: „Je weet toch wel dat we niet bang hoeven zijn? Ben je die mooie reispsalm dan alweer vergeten?”

Toen was ik ook niet bang meer. We sliepen fijn die nacht en gingen de volgende morgen gauw in onze stoelen op het dek. Daar voelden we ons heel wat beter.

30 april. Op de oceaan.

Vandaag is de koningin jarig. En ik ben helemaal beter. 't Waait niet meer zo hard. De zon schijnt, ik heb m'n oranje rok aan. 't Is feest! Bij 't ontbijt zongen alle Hollanders het Wilhelmus. En Tineke is jarig.

't Lijkt me enig om vandaag jarig te zijn. Want vanmiddag is het kinderfeest. Net, alsof ze allemaal voor Tineke komen. Straks gaan Ria, Tineke en ik naar juffrouw Kales. Ze heeft ons beloofd dat we slingers mogen maken.

Hoera voor 't feest! En nog eens hoera, dat ik beter ben. En dat

de boot haast niet schommelt. Stel je eens voor, dat ik er niet bij kon zijn . . .

Nu gaat mijn klas in optocht naar de Grote Markt om daar vaderlandse liederen te zingen. Daar is het ook feest, met vlaggen en muziek. O, wat ben ik benieuwd hoe het hier worden zal!

Marientje kreeg die dag geen tijd meer om verder te schrijven. Het werd een daverend feest daar midden op zee.

In feestjurkjes en -pakjes kwamen de kinderen die middag vol verwachting naar de Palmenzaal. Marry kwam ook mee, want alle kleutertjes mochten er bij zijn. Stralend keek zij naar de kleurige slingers.

Marientje had voor 't eerst haar blauwe duifjesfeestjurk aan. Ria en Tineke waren beiden in 't roze.

Voor de kinderen stonden stoeltjes in een halve kring. Daarachter zaten de grote mensen.

De muzikanten hielpen ook mee. En juffrouw Kales en een mevrouw die het feest leidde. Die vroeg in het Engels: „Weten jullie wel waarom er vandaag feest is?”

De Amerikaantjes, Canadeesjes en Engelse kinderen riepen: „O ja, omdat Tineke jarig is!”

Mevrouw lachte. Toen ze hetzelfde aan de Hollandse kinderen vroeg, antwoordden die: „Omdat de koningin jarig is!”

„Dan is het feest voor allebei,” zei mevrouw. Ze vertelde iets over koningin Juliana van Nederland. In een paar talen deed ze dat, zodat alle kinderen het konden begrijpen. „Roepen jullie allemaal maar: „Hiep hiep hoera, leve de koningin!” ”

Voor sommige kinderen was dat heel moeilijk na te zeggen. Maar ze deden goed hun best en 't klonk geestdriftig.

De jarige Tineke mocht nu naar voren komen. Verlegen lachend stond ze daar. Ze kreeg een kroontje van goudpapier op haar blonde krullen.

„Jij bent vandaag onze feestkoningin. Hartelijk gefeliciteerd van ons allemaal.”

Daar hoorde een applaus bij! De muzikanten speelden: „Lang zal ze leven”. Uit volle borst zongen de Hollandertjes dat mee. Toen werd een Engels verjaardagsliedje gespeeld en konden de anderen meedoen:

„Happy birthday to you,
happy birthday, dear Tineke¹.”

Met een kleur van pret en verlegenheid stond de jarige bij de piano. Wat een verjaardag, dacht ze. In Holland was 't altijd al zo'n leuke dag geweest. Vooral omdat op die dag alle vlaggen uithingen. De meeste kinderen droegen dan sjerpen of oranje-strikken. 't Was net, alsof het ook ter ere van háár was. Maar zo'n feest als dit . . .

De scheepsfotograaf nam een foto van haar.

„Leuk voor pappie,” fluisterde Ria Marientje in. „Dan kan die ook zien hoe Tinekes verjaardag gevierd is.”

Nu vroeg mevrouw aan de feestgangertjes, of ze zelf ook mee wilden helpen aan dit feest.

Marientje dacht vlug na. Ze had pas op school een grappig vers geleerd om op te zeggen. En ze zou het lied over de koningin kunnen zingen. Dat zong haar klas vandaag met honderden andere schoolkinderen op de Markt. Maar het alleen te zingen durfde ze niet goed. Wacht, even aan Ria vragen of die meedeed. Gisteren had ze haar dat lied geleerd.

„Zeg, zullen we samen dat koninginnelied zingen?”

„O, best,” zei Ria. „Als jij maar flink helpt, ik ken het nog niet zo goed.”

Ze staken dus hun hand op. Zoals ook andere kinderen deden.

¹ Spreek uit: heppie beursdee toe joe, heppie beursdee dier Tineke. Betekent: een prettige verjaardag voor jou, lieve Tineke.

O hé, zij werden 't eerst gekozen om op te treden. Griezelig gewoon! Een beetje zenuwachtig stapten ze naar voren. Na een aarzelend begin durfden ze al gauw beter. Op het vrolijke wijsje zongen ze van wapperende vlaggen en beierende torenklokken voor een jarige koningin.

Flits, ging het lampje van de fotograaf. Ria gaf Marientje een duwtje. Ze vond het leuk, dat ze samen op een foto kwamen. Marientje raakte er bijna door in de war.

Klap-klap gingen de handen in de zaal, toen ze klaar waren. Ze lachten tegen elkaar. Blij, dat 't goed gegaan was. Marientje had nu geen „plankenkoorts” meer. Daarom klonk haar voordracht helder en duidelijk. Van de duizendpoot, die aan elk van z'n duizend pootjes een helderwit sokje droeg. Maar de stakker viel in een moddersloot. Z'n arme moeder moest toen die duizend sokjes wassen.

„Bravo,” riep de hofmeester, die ook een kijkje kwam nemen.

En de anderen riepen het hem na.

„Jouw moeder zal wel blij zijn, dat je maar twee benen hebt,” lachte hij. „Stel je voor, duizend sokjes elke keer te moeten wassen.”

Marientje keek blij naar moeder, die haar toeknikte.

Ria en zij kregen elk een rol snoep als beloning. Opgetogen lieten ze het aan hun moeders zien.

„Het snoepje-van-de-week,” lachte Marientje. „Maar liever dit, dan dat van een paar dagen geleden! Piwi krijgt hier ook wat van,” zei ze. Ze nam Marry op haar schoot. Met haar kin op het zachte bolletje van de kleuter, keek ze naar wat er verder gedaan werd.

Er kwam een stevige Hollandse jongen naar voren. In z'n rechter- en linkerhand had hij een paar houten kleppers. Hij fluisterde de pianist wat in z'n oor. Die knikte en ging achter de piano zitten. En zo, begeleid door pianomuziek, klepperde hij met beide handen het lied van de zilvervloot.

't Was daverend! Er werd wild geklapt en geroepen om het nog eens te doen. Maar daarvoor was geen tijd.

Nu was de beurt aan twee Amerikaanse jochies. Twee broertjes, Jimmy en Johnny. Met de armen om elkaars schouders geslagen, liepen die op mevrouw toe. Ze droegen grappige bontmutsjes met een eekhoornstaartje eraan. Dapper zongen ze een lied over Davy Crockett, die eens zo dapper vocht voor de bevrijding van Texas. Maar och hé, Jimmy, de oudste, kwam in de war, doordat iedereen naar hen keek. En omdat hij verkeerd zong, gaf Johnny hem boos een stomp en duwde hem weg. „Je zingt het fout!” riep hij verontwaardigd, „ik zal het wel alleen doen!”

Hij zong dus alleen verder, het lange verhaal van Davy. Jimmy stond goedmoedig glimlachend naast hem. Hij vond het best zo. Zij kregen het hardste applaus van die middag. Johnny voor het mooie lied, Jimmy, omdat hij het zo sportief opnam. En de knotslollies die ze kregen, smaakten beiden best.

Marientje had er niet veel van verstaan. Maar ze genoot van de wijs en de grappige jochies.

„Waarom dragen ze zo'n vreemde muts?” vroeg ze Jerry Jefferson, een Amerikaanse jongen. Die sprak goed Hollands, omdat hij juist een jaar met z'n ouders in Nederland had gewoond. Hij was in Amsterdam op school geweest.

„Wel,” zei Jerry, „Davy Crockett was één van onze pioniers net als Daniel Boone. Hij droeg altijd zo'n muts, gemaakt van eekhoornvel. Dit lied over hem wordt veel gezongen. En de jongens vinden het leuk om zo'n Davy-Crockett-muts te dragen. Soms hebben ze een heel pak, zoals hij dat droeg.”

„Net als bij ons de jongens cowboy- of Indianenpakken dragen,” zei Marientje. „Maar wat is nu eigenlijk een pionier?”

„Ja, hoe zal ik dat zeggen? Iemand, die er op uit trekt om nieuwe streken te verkennen en daar te gaan wonen. We hebben er zoveel gehad in ons land. Ga jij in Amerika ook naar school?” Marientje knikte.

„Nou, dan zul je er nog wel veel over horen en lezen. Spannend hoor!”

't Leek haar best fijn toe. Ze wou Jerry nog meer vragen, maar er werd net iets nieuws afgekondigd.

Een wedstrijd in het zaklopen! Naar grootte werden de kinderen in groepjes van zes verdeeld. Mariëntje, Jerry en Ria konden, met de Franse Robert en de Amerikaanse Debby en Canadese Margaret bij de eerste groep. Ze stapten in de zakken en hesen ze hoog op. De hofmeester liet een klapperpistool knallen . . . Daar strompelden ze heen, op de eindstreep af.

Mariëntje was slim. Ze had haar tenen in de hoeken van de bo-

dem van de zak geschoven. Daardoor kon ze vlugger vooruitkomen dan de anderen. Die struikelden telkens of verloren hun zakken. Maar toen ze ongeveer een meter van de streep af was, maakte de boot opeens een flinke schuiver door een grote golf. Marientje viel met zak en al voorover, languit op de vloer. Debby, die vlak achter haar kwam, buitelde over haar heen. Naast hen plóften Jerry en Ria neer. En voordat de lachende Debby zich van Marientje af kon rollen om overeind te krabbelen, schoot Robert hen voorbij. Triomfantelijk strompelde hij als eerste over de streep. Lachend krabbelden de anderen overeind en kwamen achter hem aan. Stralend nam Robert zijn prijs aan.

Toen kwam de volgende, jongere groep. De boot was intussen steeds meer gaan schommelen. De ene lachpartij volgde op de andere. Het grappigst was nog, toen de kleinsten aan de beurt waren. Veiligheidshalve mochten die kruipen. Maar de meesten verloren daarbij hun zak. Manuel, een donkerogig ventje uit Mexico, was het slimst. Die ging in z'n zak zitten en schoof, op z'n zitvlak, achteruit met een flinke vaart. Zo kon hij zijn zak niet verliezen. Ver vóór de anderen, was hij over de streep. Met schitterende ogen, z'n mond in een brede grijns, huppelde hij met z'n prijs naar z'n moeder terug.

De stewards kwamen binnen met glazen vol limonade. Dat smaakte, na al het zingen en spelen, de dorstige mondjes goed! Alle kinderen kregen nu een feestmuts. De zilverige puntmuts met een roze rozet er bovenop, paste prachtig bij Marientjes jurk. Ze deed het elastiekje om haar kin, zodat de muts jolig scheef op haar hoofd stond.

Hoe heb ik een paar dagen geleden nog kunnen wensen, dat ik maar thuis gebleven was, dacht ze, terwijl ze blij rondkeek hoe de andere kinderen er uit zagen.

Jimmy en Johnny wilden hun Davy-Crockett-mutsen niet afzetten. Hun feestmutsen kwamen daar bovenop, wat werkelijk

een koddig gezicht was. Ze hadden weer eensgezind de armen om elkaars schouders geslagen.

Tot groot vermaak van de kinderen werden nu zes grootvaders opgeroepen om een nummertje zaklopen weg te geven. Een oud heertje, met een wit puntbaardje en een paar twinkelogen achter z'n goudomrande bril, won het. Hij kreeg . . . een lollie!

Ondertussen hadden juffrouw Kales en de hofmeester tussen twee pilaren een touw gespannen. Daar waren wel twintig kleine touwtjes aangeknoopt. Aan ieder touwtje bengelde een stukje koek.

„Hoi-hoi!” joelden de kinderen, „koekhappen!”

't Viel heus niet mee, hoor, om zo'n bengelend stukje koek in je mond te krijgen . . . want de handen moesten op de rug blijven! Soms was zo'n wiebelend stuk net tussen je lippen, maar 't werd door het rukken aan het touw door de anderen weer uit je mond getrokken. Er werd gelachen om die dwaze gezichten en al die open monden, die zo'n stuk probeerden te bemachtigen.

Maar eindelijk gelukte het een Engels meisje om haar stuk helemaal op te eten. Een mooie balpen kreeg ze. De anderen mochten toen verder hun handen gebruiken om van het heerlijke stuk koek verder te genieten.

Na de kinderen werden zes moeders gevraagd om het eens te proberen.

„Ha mams, doet u ook mee?”

„Vooruit dan maar,” zei Marientjes moeder, en stapte moedig onder het touw. Hap! deden de monden van de zes ijverige moeders. Klap! vloog het touw weer omhoog, want de ondeugende hofmeester trok het stiekem een eindje op. Juist, als één van de dames een goede kans had de koek tussen de tanden te krijgen.

De kinderen joelden van pret om al die koekhappende moeders. Eindelijk kreeg de hofmeester medelijden en liet het touw met rust. Nu kon een van de dames het winnen.

„Hè, hè,” zuchtte moeder Manders, toen ze weer zat, „is me dat werken in je vakantie! M'n nek is er stijf van!”

Mariantje kneept even in moeders hand. „Wat een fijne middag, hè mams?”

Toen vloog ze weer weg. Want er werden fluitjes, toeters en ratels uitgedeeld. 't Werd een oorverdovend, maar vrolijk lawaai. Al die instrumenten moesten geprobeerd worden.

Als laatste verrassing kwam de hofmeester binnen met een geweldige tros ballonnen in allerlei kleuren: Toen moesten de grote mensen hun handen wel voor de oren houden.

Nadat ieder kind zo'n mooie blauwe, gele, groene, rode of oranje ballon had gekregen, marcheerden ze allemaal, met hun feestmutsen op, al toeterend, fluitend of ratelend de zaal rond.

De muziek speelde:

't Is mooi geweest,

't is mooi geweest,

't is o zo mooi geweest.

Met rode wangen en schitterende ogen verlieten de kinderen de zaal. Als 't aan hen lag, mocht koningin Juliana die week nog wel eens jarig zijn!

Voor Tineke was er nog een heel bijzondere verrassing. Toen ze, nog getooid met hun feestmutsen aan tafel zaten, bracht de hofmeester voor het dessert een prachtige taart met brandende kaarsjes erop.

„Voor de jarige feestkoningin,” stond er in chocoladeletters op. Het kòn niet op vandaag! Tineke blies al de kaarsjes in één keer uit. Nu mocht ze een wens doen.

„Ik wens . . . ik wens . . . dat we gauw bij pappie zijn,” zei ze.

„Om hem alles te vertellen van vandaag!”

„Een verjaardag om nooit te vergeten, kindje,” zei mevrouw Wilkens.

En daar was Tineke het helemaal mee eens!

10. Een middag vol angst

Een paar dagen later speelden Jerry, Ria, Tineke en Mariëntje een spelletje shuffleboard op het zonnige sportdek. Het werd net heel spannend. Mariëntje en Ria, die tegen Jerry en Tineke speelden, waren met hun eindpartij bezig. „Schuif hem in de 10, Ria!” vuurde Mariëntje aan. „We staan bijna gelijk!”

Vol spanning keken ze hoe de schijf over het gladde dek gleed. Daarom drong het eigenlijk niet tot hen door, dat mevrouw Wilkens op het dek was gekomen en riep: „Is Marry ook niet bij jullie? Maar waar is ze dan toch?”

Pas toen ze het nog eens vroeg, draaide Ria zich om. „Ze is toch bij u in de hut? Omdat ze slapen moest?”

„Ja, ze was in de hut. Maar omdat ze zo lekker sliep, ben ik een bad gaan nemen. En toen ik in de hut terugkwam, was haar bed leeg. Ik dacht, dat jij haar misschien meegenomen had.” Mevrouw Wilkens zag wit van schrik.

„Zou ze niet naar de speelkamer zijn gegaan? Ze weet de weg daarheen goed en ze is dol op juffrouw Kales.”

„Ik ga gauw kijken,” riep Tineke. Vergeten was het spannend spel. „We helpen u mee haar te zoeken,” zei Mariëntje dadelijk. „Jerry, doe je ook mee?”

Natuurlijk deed hij dat. Maar ook in de speelkamer was het kleine meisje niet. En waar ze ook zochten en vroegen, nergens was Marry. Niet in de rooksalon, niet in de bibliotheek of in de Palmenzaal. Ook niet in de winkel, waar ze zo graag heen ging, of bij de kapper. Ze vroegen iedereen die ze tegenkwamen. Maar niemand kon hen helpen. Ten einde raad ging mevrouw Wilkens naar de hofmeester. Die liet door het hele schip rondroepen,

dat er een klein blond meisje in een blauw-wit gestript pyjamaatje zoek was. Of iedereen in z'n hut wilde kijken en het kind, als het gevonden werd, bij hem brengen.

Telkens luisterden de zoekers, of al omgeroepen werd, dat Marry gevonden was. Maar tevergeefs . . . Zelfs de koks keken in de keuken rond en in de voorraadkamers, of 't kleine ding daar niet was.

In groepjes stonden de mensen bedrukt bij elkaar. Mevrouw Wilkens keek hoe langer hoe ongelukkiger. Ze durfde er niet aan te denken, maar telkens als ze op het dek kwam en de wijde zee door de reling heen zag, werd het haar angstig om het hart. Hoe gemakkelijk kon zo'n kleintje tussen de ijzeren stangen door geschoten zijn. Hoe vaak las je niet, dat iemand overboord gevallen was, zonder dat iemand het had gemerkt. Ze staarde over de golven en vouwde haar handen. „God,” bad ze, „laat dat niet gebeurd zijn. Geef mij mijn kind gezond terug.”

Ria en Tineke werden ook hoe langer hoe angstiger.

„Wat zal pappie zeggen, als we zonder Marry bij hem komen,” zei Tineke.

„Stil toch,” vermaande haar oudere zusje, „laten we liever weer gaan zoeken . . . We móeten haar vinden!”

Jerry zocht de dokter op om te vragen of hij de wacht- en spreekkamer wilde nakijken.

Moeder en Marientje daalden zelfs af naar de machinekamer. Maar ook daar had niemand Marry gezien.

Toen naar het bagageruim.

„Ze kan daar niet in zijn,” zei moeder, „want de deur is op slot. Maar laten we het in ieder geval toch maar aan de bagagemeeester vragen.”

Die zei, dat hij een paar uur in het ruim geweest was om de bagagelijsten na te kijken. Er waren wel een paar mensen gekomen om iets uit hun koffers te halen. Maar een klein meisje had hij niet gezien.

De hofmeester kwam juist langs, toen ze met de bagagemeester stonden te praten. Hij keek bezorgd. Er waren wel vaker kinderen zoek op de boot. Maar dan waren ze na een klein poosje toch altijd weer terecht. Dit hummeltje was al uren weg. Hij was er niets gerust op. „Laten we voor de zekerheid het ruim nog maar eens doorzoeken,” zei hij daarom.

De bagagemeester haalde de sleutels uit z'n hut.

„Zullen we meegaan?” vroeg moeder.

„Graag mevrouw, vier paar ogen zien altijd nog meer dan twee.”

Marientje was wel vaker in het ruim geweest met moeder, als ze iets uit hun hutkoffer moesten halen. Er stonden honderden koffers en kisten, kinderwagens, grote balen, vaten en wat niet al. Het waren bergen bagage. En dan stonden er nog wel bijna twintig auto's ook. Je kon haast niet begrijpen wat er allemaal wel niet in de buik van zo'n schip ging.

Ze zochten achter alle stapels en onder de schrijftafel in het kantoor. Marientje liep naar de hoek, waar de auto's stonden.

De anderen waren klaar met zoeken. Ze hadden al tussen de auto's gekeken. Maar één ding vergaten ze te doen: erin kijken! En dat deed Marientje wél. Zo kwam het, dat zij het was die zag dat in één van de auto's een reisdeken zo vreemd bol stond. Net alsof er iemand onder lag. Het was nogal donker in die hoek. Maar toen ze goed door de ruit keek, zag ze een paar blonde haartjes onder die deken uitsteken.

„O, kom, kom eens gauw!” riep ze door de holle ruimte. Opgewonden wenkte ze de anderen. „Hier is ze!”

In een oogwenk waren ze er en gluurden naar binnen. Daar lag de kleine weglouper, in haar pyjama, rustig te slapen op de achterbank. Onder de geruite deken. Door het gepraat schrok ze wakker en ging rechtop zitten. Haar oogjes nog uitwrijvend, keek ze verbaasd rond. Maar toen ze Marientje herkende, stak ze haar armpjes uit.

Marientje deed vlug het portier open. Ze haalde het kindje uit de auto en knuffelde en kuste het.

„Hoe is 't mogelijk?” riep de bagagemeester. „Ze moet binnengekomen zijn, toen ik in de andere hoek met die dames bezig was een zoekgeraakt koffertje op te snorren. 'k Herinner me nu wel, dat ik een klap hoorde. Maar omdat er ook nog een meneer met z'n hutkoffer bezig was, meende ik, dat hij het deksel liet dichtvallen. Dàt moet natuurlijk het autoportier zijn geweest.”

Opgelucht keken ze elkaar aan.

„Ik vlieg naar boven om het om te roepen,” riep de hofmeester. „Dan zijn haar moeder en zusjes tenminste gerust.” En hij holde weg.

Marry had haar armpjes om Marientjes hals. Ze danste op en neer en riep: „Pappa, pappa.” Met haar vingertje wees ze op de auto.

„Wat zijn haar voetjes koud,” zei moeder. „Kom, laten we haar gauw terugbrengen.” Ze sloeg haar vestje om het kind heen.

Marry bleef maar naar de auto wijzen en „pappa” roepen.

„Waarom doet ze dat?” vroeg Marientje. „Haar moeder is wel hier, maar haar vader immers niet.”

Ze wisten het niet. Maar Marry wèl! Ze was wakker geworden en zag nog net haar moeder met een grote badhanddoek de deur uit gaan. Even nog lag ze lekker te gapen. Toen begreep ze, dat haar moeder in bad zou gaan. O, maar dan wilde zij ook in het bad!

't Ging wel moeilijk, maar ze klom uit haar bed. Ze kon maar net bij de deurkruk. Maar de deur kreeg ze toch open. Op haar blote voetjes stapte ze het smalle gangetje door naar de grote gang. Er was niemand. De steward zat in z'n hut. Haar moeder hoorde het kind niet roepen, want het stromende water maakte veel lawaai. Marry draafde verder. Achter welke deur was mammie toch?

Ze sloeg een hoek om. Daar was ook niemand. Voorzichtig ging ze een trap af. Weer een gang door. En zo kwam ze bij de trap, die naar het ruim ging. De deur stond open. Ze hoorde stemmen daar beneden. Achterstevoren daalde ze de steile trap af. Weer hoorde ze stemmen, maar ze zag niemand. Toen opeens zag ze een blauwe auto. O, maar dat was pappa's auto! Daar mocht ze altijd met pappa in rijden. Ze had hem al zo lang niet gezien. Als ze in de auto ging zitten wachten, kwam hij vast gauw. Ze trok de deurkruk naar beneden. Het portier ging open. Tevreden klom ze op de voorbank.

Nu kwam pappa vast gauw.

Ze wachtte en wachtte . . . Wat duurde het lang! Ze begon te gapen. Ze had nog maar een kort tukje gedaan.

Wacht, ze zou op de achterbank gaan liggen. Dat deed ze immers ook wel als ze met pappa en mamma een lange rit ging maken. Ze kroop over de stoelleuning heen en tuimelde op de achterbank. De deken trok ze over zich heen. Met het duimpje in de mond sliep ze in. Zo kwam het, dat niemand merkte, hoe Marry daar in die blauwe auto lag. En toen ze Marientjes gezicht voor het raam zag, vond ze dat eigenlijk héél gewoon.

De bagagemeester nam het vrachtje van Marientje over. In z'n

grote handen warmde hij de koude voetjes. Zelf had hij thuis ook zo'n klein hummeltje. Dat zag hij alleen maar als de boot in Rotterdam lag.

Boven, in de gang, kwam mevrouw Wilkens met Ria en Tineke al aandraven. Ze kon van blijdschap niets zeggen, toen ze Marry van de bagagemeester overnam. Met vreugdetranen in haar ogen drukte ze het kind stijf tegen zich aan. De anderen keken ontroerd toe.

Hè, hè, wat was iedereen nu opgelucht! Ze wilden allemaal weten waar het kind gevonden was. En toen Marientje vertelde, dat Marry in een blauwe Volkswagen had liggen slapen, riep Ria: „Ze heeft vast gedacht, dat het paps auto was! Die had er zo eentje voor hij naar Amerika ging . . .”

Ze had het goed geraden. Maar hoe het precies gegaan was, wist Marry alleen. En die kon nog niet alles vertellen. Dat gaf trouwens ook niets. Ze was weer terecht.

Mevrouw Wilkens ging haar in de hut aankleden. En met het kind op haar schoot, dankte ze God voor de grote vreugde, dat Marry niets overkomen was op haar dwaaltocht.

Ria, Tineke, Jerry en Marientje gingen uitgelaten van blijdschap weer naar het dek om hun spannende wedstrijd verder te spelen. En om in de frisse zeewind wat bij te komen van de spanning om het weggelopen kleutertje.

11. Water, water en nòg eens water . . .

Ze waren nu al dagen op zee, zonder land gezien te hebben. Eentonig was dat allermint. Er viel ook op de oceaan van alles te beleven.

Soms passeerde hen in de verte een boot.

Op een morgen — midden in hun pingpongspel met Jerry — zagen de meisjes veel passagiers naar de reling lopen. Ze tuurden door hun verrekijkers naar iets op zee.

De kinderen lieten de pingpongtafel in de steek. Wat was er voor bijzonders te zien?

„O zeg, een driemaster!” riep Tineke verbaasd.

Warempel! Recht op de Rijndam af, koerste een sierlijke boot. Met gebolde, volle zeilen aan de drie masten. Dansend op de golven kwam het zeilschip naderbij.

Mariantje vloog weg om moeder te halen, die aan de andere kant in haar dekstoel lag te lezen. Die rende naar de hut om haar filmtoestel te halen. Want een driemaster in volle zee maak je ook niet alle dagen mee.

Na een tijdje was het schip heel dicht bij de Rijndam gekomen. De passagiers en de bemanning van beide boten konden elkaar toezwaaien.

Aan de mast van de boot woei een blauw-wit-blauwe vlag.

„’t Is een Argentijn,” zei de deksteward.

Met hun vlaggen groetten de beide boten en seinden elkaar „behouden vaart” toe. Een klein poosje bleven ze naast elkaar varen. Maar omdat de Rijndam vlugger kon, raakte de driemaster al gauw achter. De kinderen zwaaiden nog, tot de matrozen op het zeilschip niet meer te onderscheiden waren.

„t Lijkt me enig om op een zeilschip te varen,” zei Marientje.
„Zoals mijn grootvader,” zei moeder, „die zwierf ook op alle zeeën. Daarom zwerf ik zeker ook zo graag de wereld door.”
„En ik!” riep Marientje. „Wij zijn de vrolijke zwervers, mams!”
„Behalve dan, als we zeeziek zijn,” merkte moeder op.
„Nou ja, maar dat ben ik al vergeten, hoor!”

Op een andere dag zagen ze een hele vloot kleine vissersschepen. Op de oneindige wijdte van de oceaan leken het wel speelgoedbootjes. Ze zagen ongeveer twintig van die wiebelende notedopjes, die de Franse vlag aan het topje van de mast hadden. Het waren vissers uit Bretagne, die bij de kust van IJsland gevist hadden.

„Hu,” rilde Marientje, toen ze die scheepjes heen en weer zag deinen en soms bijna achter de golven verdwijnen, „dat zou mij te griezelig zijn.”

Maar de mannen aan boord, in hun blauwe truien, zwaaiden opgeruimd naar de mensen op de grote, witte boot. Ze schenen het best plezierig te vinden. Al wipwappend over de golven, verdwenen ze in de richting van hun thuishaven in Frankrijk.

Geen ogenblik verveelden de kinderen zich op zee.

Als ze niet bij juffrouw Kales waren om met de andere kinderen te spelen, kon je hen meestal op het sportdek vinden. Daar speelden ze wedstrijden met elkaar. Of keken toe als anderen het deden.

Soms werd er een mooie film gedraaid.

Een andere leuke bezigheid was het hele schip door te zwerfen om handtekeningen te verzamelen. Van de scheepsbemanning en allerlei passagiers.

Kapitein Haagmans was het moeilijkst te pakken te krijgen. Maar zo midden op zee had hij wat meer tijd. Hij had wel schik in zijn jonge passagiertjes, die beleefd om zijn handtekening vroegen. Ze mochten zelfs bij hem in de hut komen. Ze waren er

een beetje beduusd van, toen ze de man met de vier gouden strepen op z'n mouw naar binnen volgden. Maar hun verlegenheid verdween al gauw, toen ze zijn duif zagen, die vrij in de hut rondvloog.

Kapitein Haagmans vertelde, dat die een paar jaar geleden uitgeput op het dek gevonden was. Na een hevige storm. Waarschijnlijk had de orkaanwind hem uit z'n koers gedreven.

„Hij was meer dood dan levend. Maar ik nam hem mee naar binnen en verzorgde hem. Ik gaf hem te drinken met een buisje. Het eten stopte ik in zijn bek. Het dier knapte al gauw op. Het is helemaal tam. Kijk maar.”

De kapitein floot en stak z'n hand uit. De duif die, onrustig door de kinderen, rondfladderde, kwam meteen aanvliegen. Hij ging op de uitgestoken hand zitten en begon te koeren.

De kapitein strooide wat voer uit een busje op zijn hand. De duif pikte het op.

„Hij kwam aanvliegen bij de Engelse kust,” vertelde de kapitein. „Daarom heb ik hem Winston genoemd, naar de beroemde Engelse staatsman Winston Churchill. En weten jullie wat zo leuk is? Hij is al vaak uit de hut gevlogen. Zelfs naar buiten. Maar hij vliegt nooit van het schip weg. 't Is net, alsof hij voelt dat dit z'n thuis is geworden. Hij is mijn kameraad en is al eens met mij de aardbol rond geweest.”

Wat een bijzondere duif!

„Willen jullie ook een handtekening van Winston?” vroeg de kapitein opeens.

„Ha, hoe kan dat nou?” vroeg Marientje verbaasd.

„Let maar eens op. Leg je papier maar klaar. Dan komt Winstons handtekening onder die van mij.”

Ongelovig keken ze hem aan. Maar hij haalde een stempelkussen van z'n bureau. Toen pakte hij Winston voorzichtig in z'n grote handen en zette hem met z'n pootjes op het stempelkussen.

Nieuwsgierig volgden de kinderen zijn bewegingen.

Hij drukte nu Winstons pootjes op het papier van Mariëntjes reisschrift. De pootafdrukken van de duif kwamen nu onder kapitein Haagmans' handtekening te staan. Eén voor één werden ze bedeed met Winstons pootafdruk.

„Dit is de meest bijzondere handtekening die je aan boord krijgt,” lachte de kapitein.

„'t Is een poottekening, kapitein,” zei Tineke, die er trots naar keek.

Ze mochten nog allerlei vreemde dingen zien, die hij van zijn reizen had meegenomen.

Jammer genoeg kwam de eerste stuurman de kapitein halen, om naar iets te komen kijken. Maar ook die zette gewillig zijn naam voor hen neer. Ze bedankten. Rijk met hun buit, gingen ze verder op handtekeningenjacht.

De hofmeester, de bagagemeester, een jonkheer, een zangeres, juffrouw Kales . . . niemand weigerde hun vriendelijk verzoek. En natuurlijk werd Piwi niet vergeten!

Mariëntje vond het ook heel gewichtig, toen ze haar naam gedrukt zag in het boekje met de passagiersnamen. Miss Mariëntje Manders.

„Wat raar, dat ze 't niet in 't Hollands doen,” zei ze. „Dit is toch een Hollandse boot! Ik ben nu nog „jongejuffrouw” en pas in Amerika „miss”.”

Toen het zondag was, zei moeder, dat Mariëntje de bedden op moest maken. Piwi hoefde voor hen die dag dan niet aan 't werk.

Mariëntje kroop in het bovenbed rond om het zo netjes mogelijk te doen. 't Viel niet mee. Ze stootte nog al eens haar bol tegen het plafond.

Na het ontbijt bracht ze met Ria Marry naar de speelkamer. Die was nog te klein voor de kerkdienst, die in de salon gehouden zou worden.

't Was een vreemde en toch ook weer gewone dienst.

Voor al die mensen die samen op deze witte boot de oceaan

overstaken, was het immers dezelfde God die ze wilden dienen, de Schepper van de machtige zee, waarop zij nu voeren.

De dominee herkende Marientje als een meneer, die een paar tafels van hen vandaan zat in de eetzaal. De pianist was nu organist op een klein orgeltje. Jerry's vader ging bij de collecte rond met een bord.

Er stond die ochtend nogal wat deining. 't Was vreemd, om zo in de kerk op en neer te schommelen.

Aan 't eind van de dienst voelde Marientje zich weer wat draaierig worden. Ze keek eens naar moeder. Zou ze zachtjes vragen of ze naar buiten mocht gaan?

Gelukkig, de dominee was juist klaar. Ze zou 't nog wel even uit kunnen houden.

De slotzang was al voorgelezen. De organist wilde juist gaan spelen.

Toen gebeurde het . . . Een hoge golf tilde eerst het schip op en liet het daarna voorover duiken. De organist gleed op z'n krukje, met orgel en al, over de gladde parketvloer. Hij wilde zich nog aan het orgel vastgrijpen. Daardoor drukten z'n ellebogen op verschillende toetsen tegelijk. Een erbarmelijk geluid gaf dat . . .

De dominee kon zich net aan de lessenaar vasthouden, maar hing er overheen. Het waterglas viel om. Het water stroomde over zijn schoenen.

Ze schoten allemaal in een lach. Het nare gevoel bij Marientje verdween op slag!

Het duurde even, voordat ze rustig konden zingen, maar het ging toch.

Na de dienst bleven ze met elkaar wat in de frisse buitenlucht napraten.

„Zo iets overkomt me niet in m'n polderdorp,” lachte de dominee, „daar gebeurt nooit iets. Behalve, dat het hondje van m'n kinderen me eens nagelopen is. Ineens liep het achter me aan de

preekstoel op. De kinderen hadden reuze pret, maar de oude vrouwtjes schudden hun hoofd. Ze vonden dat zo iets niet mocht voorkomen in de kerk. We hadden heel wat moeite Robbie weer naar buiten te krijgen.”

„Mam, vertelt u nog eens van die aap?” vroeg Marientje.

„O, dat . . . Ja, ik beleefde ook eens zo iets grappigs,” vertelde Marientjes moeder. „Dat was op Java. We konden daar niet zo vaak naar de kerk gaan. Er was niet altijd een dominee. Maar als hij op zijn rondreis bij ons kwam, was het kerkje dan ook tjokvol.

Op een zondagmorgen was hij net binnengekomen, met de diakenen en ouderlingen. Omdat het daar zo warm is, staan deuren en ramen er altijd wijd open.

Juist wilde dominee op de preekstoel van zijn briefje een paar mededelingen lezen. Opeens kwam door de open deur een grote, roodbruine aap naar binnen springen. Verbaasd bleef hij even, midden op het pad, naar al die mensen kijken. Toen nam hij een grote sprong. Hij belandde op de rand van de preekstoel, naast de lessenaar, waar dominee achter stond.

Nou, er was vanzelfsprekend nogal wat deining ineens in de kerk!

De kinderen gingen allemaal staan om te kijken, hoe dat zou aflopen!

Dominee schrok natuurlijk eerst. Maar toen schoot hij in een lach. Hij zwaaide wat met z'n wijde togamouw en wilde de aap met een „kss, kss” weggagen.

Die keek eerst hem aan, toen zag hij in 't rond en nam z'n tweede sprong! Nu naar links, midden tussen de diakenen. Twee daarvan gingen van schrik staan, de derde probeerde dapper het dier te vangen. Maar dat was hem te vlug af. Doodbedwaard wandelde de aap toen het middenpad af, alsof hij de hele kerk voor zich alleen had. Hij verdween door de hoofddeur naar buiten.”

Er werd smakelijk om het verhaal gelachen. Omdat het zondag

was, mocht Marietje ook koffie drinken. 't Werd een gezellig uurtje, waarin ieder wat van z'n stad of dorp vertelde. Echt feestelijk, zoals iedere zondag thuis ook een blijde feestdag was. Marietje bleef die dag maar zoveel mogelijk op het dek, omdat de zee nogal woelig was.

's Middags hield de dominee voor alle kinderen die wilden komen, zondagsschool op het achterdek. Hun stemmen klonken bij het zingen ijl in de wijde ruimte. Er werd aandachtig geluisterd naar het bijbelverhaal. Over Abraham, die door God geroepen werd naar een ver, vreemd land. Hij wist niet, waarom hij daar heen moest reizen. Maar God had er een taak voor hem. „Net als voor jullie ouders en ook voor jullie,” zei dominee tegen de emigrantenkinderen. „Jullie zijn ook op weg naar een nieuw vaderland. Wie weet, wat voor dingen jullie daar mogen doen voor Hem. En vergeten jullie nooit, dat God met jullie mee-gereisd is. Zoals met Abraham.”

Nog een paar dagen en ze zouden in Canada zijn.

De volgende morgen was de zee zo glad als een spiegel. Zo ver ze konden kijken, zagen ze duizenden vogels, die op het water dreven.

Iemand, die veel verstand van vogels had, zei dat het zee-zwaluwen waren. Ja, hun staart leek wel op die van een zwaluw. Maar ze konden toch zwemmen. Ze waren op de trek van Canada naar New Foundland en rustten nu uit. Wel een halfuur voer de boot tussen die donkere stippen op het water.

Een teken, dat ze land naderden, waren ook de meeuwen. Die stortten zich krijsend op de afval, die door de koksmaatjes in zee werd gegooid. Ze lieten zich gratis meevaren op relingen of laadmasten. Of zweefden op de luchtstroom van het schip mee met wijdgeopende vleugels. Alleen hun felle ogen en de kop met de gekromde bek zag je bewegen. Scherp keken ze

rond, of er iets voor hen te eten was. Als het zonlicht door de vleugelranden scheen, leken die wel van goud.

De kinderen vermaakten zich met het voeren van de vogels. Ze schaterden van pret, toen een hele grote z'n staart opwipte en . . . een grote plak op Jerry's kort geknipte bol liet vallen.

Die keek eerst heel beduusd, toen woest, omdat de meisjes hem uitlachten. Maar toen hij zichzelf in een spiegelruit zag, lachte hij er toch ook om.

„Gratis spiegelei!” riep hij, „wie wil ook een stukje?”

„Eet smakelijk,” lachte Ria, „geef mij er maar één van de kip!” Jerry ging naar z'n hut om z'n haar te wassen. Toen hij terug kwam, bracht hij tot groot vermaak van de meisjes z'n vaders grote zwarte paraplu mee.

„Laten ze nu hun gang maar gaan,” riep hij.

Ze bedelden om een plaatsje onder de paraplu.

„Okee,” zei Jerry goedmoedig. „Hoewel je 't niet verdiend hebt. 't Is een vurige kool op je hoofd.”

„Altijd nog liever een vurige kool op m'n hoofd dan zo'n spiegelei,” lachte Marientje.

12. Op Canadese bodem

Die dag merkte je, dat er wat ging gebeuren. Je zag nog niets dan water rondom. Maar toch stonden er steeds passagiers te turen of ze land aan de horizon konden zien. Morgen zouden ze de Canadese haven Halifax bereiken. Voor een groot deel van de reizigers betekende dat het einde van de zeereis. Die gingen daar van boord.

Weer stonden koffers in de hal, waar de loopbrug gelegd zou worden.

's Avonds was er voor de passagiers nog een feestelijke afscheidsmaaltijd, het kapiteinsdiner.

De speelkameraadjes, die in Canada aan wal gingen, gaven hun nieuwe adres aan de meisjes en kregen dat van hen. Ze konden elkaar dan eens een kaart sturen.

„Vanavond ga je vroeg in je kooi,” zei moeder, „want we willen niets missen van de aankomst in de baai van Halifax. Die moet erg mooi zijn. Ik roep je om halfzes!”

„D'r is vorig jaar ook een meisje van mijn padvindstersclub naar Canada gegaan,” zei Marientje onder 't uitkleden, „stel je voor, dat we die tegen komen!”

„Reken daar maar niet op. Canada is zo reusachtig groot, dat ons land er een stipje bij is. Sommige mensen moeten vanuit Halifax nog een grote reis maken. Wel even lang als wij nu achter de rug hebben. Dan zijn ze pas in de plaats waar ze wonen.”

„O,” zei Marientje, „wat is de wereld toch groot!”

De volgende morgen hoefde Marientje niet om halfzes gewekt te worden. Ze werd uit zichzelf wakker, omdat ze voelde dat er

iets vreemds was. Maar wat? Soezerig lag ze te denken wat er aan de hand was.

Opeens wist ze het. Ze miste het gezoem van de scheepsmotoren en het kraken van het schip. Daar was ze al zo aan gewend geraakt, dat ze er wakker van schrok, toen het ophield. Net als een molenaar, die het dadelijk merkt als z'n molen niet meer draait.

Over de rand van haar bovenkooi keek ze door de patrijspoort naar buiten. Ze zag, in de morgenschemering over het water heen, donkere heuvels tegen een lucht die lichtrood begon te kleuren.

Ergens, onder aan de voet van die heuvels, laaide een groot vuur, dat een oranjerode gloed uitstraalde.

„Mams,” riep ze opgewonden naar de benedenkooi, „word eens gauw wakker! Land!”

't Kostte moeder wel wat moeite dat nieuws met haar slaperig hoofd te verwerken. Maar toen het goed tot haar doordrong, was ze er met één sprong uit.

Marientje klom als een haas het laddertje af. Samen keken ze door de patrijspoort naar buiten, naar de vlammen van het grote vuur.

Grijze rookwolken uit hoge schoorsteenpijpen verdoezelden de omtrekken van fabrieksgebouwen.

„Het lijken wel hoogovens, zoals die bij ons in IJmuiden,” meende de moeder. En zo was het ook.

„Kom, we kleden ons vlug aan om op het dek te gaan.”

Marientje keek op het reiswekkertje. 't Was nog niet eens vijf uur! Lekker, om zo vroeg op te staan!

Ze schoten een warme lange broek, een trui en een windjack aan.

Maar als ze gedacht hadden, dat zij de eersten waren, die uit hun kooi gekropen waren, hadden ze 't mis! Verbaasd zagen ze, dat in de lange gangen al stewards bezig waren de zwart-wit

geblokte vloeren te schrobben. Door het glibberige zeepsop zochten ze hun weg tussen heen en weer bewogen bezems, dweilen en emmers. De „goede morgens” klonken over en weer.

„Wil je weg wezen, Mariëntje, zo dadelijk boen ik jouw benen mee,” dreigde Piwi.

„Laat maar, ik houd ze wel even buiten boord,” zei Mariëntje.

Op het sportdek waren ze dan toch nog helemaal alleen. Ze rilden wel even in de ochtendkou. Maar dat wende al gauw. Geboeid keken ze naar al het nieuwe en vreemde rondom hen. Daar lag het schiereiland Nova Scotia, Nieuw Schotland.

Heel langzaam werd het lichter. Ze zagen de donkere omtrek van een vrachtboot voor hen. Maar omdat de zon nog niet op was, wapperde er nog geen vlag aan de vlaggestok. Dus konden ze niet zien uit welk land die boot kwam.

Schuin voor hen, midden in de baai, lag een heuvelig eiland. Vaag zagen ze een kleine witte vuurtoren. Ook een huis en een boerderij vlak bij het water. Beide wit, net als die vuurtoren.

Steeds duidelijker konden ze nu de huizen op de hellingen van de heuvels onderscheiden. Er begon leven te komen overall. Lampen floepten aan in de huizen en op de wegen zagen ze koplampen flitsen van auto's, die de heuvels opklommen of afdaalden.

Er kwamen nu ook meer nieuwsgierige passagiers op het dek. Mariëntje zag Debby en even later Jerry, die zich nog de slaap uit de ogen wreef.

Jerry was een goede reisgids. Hij wist veel te vertellen. Omdat hij twee talen sprak, kon hij 't eerst in 't Hollands aan Mariëntje en dan in 't Engels aan Debby uitleggen.

„Een paar jaren, nadat Columbus Amerika had bereikt, ontdekte de Fransman Cabot dit schiereiland. Er woonden toen nog veel Indianen en er is nogal wat gevochten ook. De Hollanders hebben er ook nog een poos een kolonie gehad, Mariëntje. Maar later werd het Engels. Toch wordt er nog veel Frans gesproken.”

„Hoe weet jij dat allemaal?” vroeg Marientje verbaasd.

„Van m'n vader. Die heeft hier gestudeerd. En we zijn er eens een zomer geweest. We zijn toen ook met de vissersvloot uit geweest een paar dagen. Dat was machtig mooi! Ze hebben hier een reusachtig grote vloot, omdat deze haven nooit dichtvriest. Wij gaan straks de stad in. Jullie ook?”

„Ja, mams?”

„Natuurlijk, zodra we van boord mogen.”

„Verdwalen we dan niet? Vaart de boot dan niet weg?” Ze keek een beetje benauwd. Stel je voor, dat ze niet verder konden.

„Zolang we een mond en een horloge bij ons hebben, hoef je daar niet bang voor te zijn,” stelde moeder haar gerust.

„Ik houd de boot wel vast aan de kabel,” bood Jerry aan.

„Stoer!” vond Marientje.

De scheepspolitie en de loods waren ondertussen in een klein bootje langs zij gekomen. Ze klommen langs de touwladder aan boord.

De zon was nu helemaal van achter de heuvels te voorschijn gekomen. Nu hees ook de vrachtboot vóór hen z'n vlag.

„'t Is een Hollander,” juichte Marientje. „'t Is net, of je je eigen vlag nog mooier vindt als je die in een ander land ziet waaien.”

„Ja,” zei Jerry, „dat vind ik ook. Kijk, daar komen Amerikaanse marineschepen aanvaren. Hoera voor de „Stars and Stripes”¹”

„En hoera voor het rood-wit-blauw!”

Langs het eiland werd de Rijndam naar de kade gesleept.

Zo vlug ze konden gingen ze ontbijten. Toen ze een verlofkaart hadden gehaald, konden ze van boord gaan. Pas om één uur hoefden ze terug te zijn.

Mevrouw Wilkens bleef liever bij Marry. Na die angstige middag hield ze 't kleine ding goed in 't oog op zo'n roezige dag. Maar juffrouw Michels, een dame die haar dekstoel naast die van Ma-

¹ Spreek uit: stars en straits. Betekent: sterren en strepen, de Amerikaanse vlag.

rientjes moeder had, wilde ook graag met mevrouw Manders mee. En Ria en Tineke ook.

En zo stapten ze met hun vijven de loopbrug af en zetten hun voeten op de vaste wal. 't Voelde beslist vreemd, nadat ze al die dagen een schommelende vloer onder zich hadden gehad.

De havenbuurt was rommelig en vuil. Maar al gauw kwamen ze in een brede, drukke winkelstraat. Op het kruispunt regelde een reus van een agent het drukke verkeer. Voorzichtig staken ze over.

„Laten we die gindse heuvel opklimmen,” stelde moeder voor, „dan kunnen we over de stad kijken en weten we steeds waar de haven is.”

De straten werden daar ruimer en mooier. In een park rustten ze uit op een bank, in de zon.

Wat een prachtige kerk kwamen ze voorbij. Juffrouw Michels vroeg aan een voorbijganger hoe die kerk heette. De man vertelde trots, dat het de St. Paul was, de oudste kerk van Canada.

Boven op de hoogste heuvel stond een oud fort. Daar klonnen ze op af. Het loonde al het geklim en gehijg. Want vandaar zagen ze de hele baai aan hun voeten liggen en heel de stad Halifax en andere, kleinere plaatsen. Hun ogen zochten en vonden de Rijndam. Ze konden zien, dat laadmasten en hijskranen druk bezig waren met lossen en laden.

Nog iets verder kwamen ze aan de voet van een hoge trap.

Aan het bovineind daarvan stond een toren met een klok.

Dapper begonnen ze de klim. Het waren heel wat treden! Boven konden ze lezen, dat de klok van het jaar 1803 was. Een geschenk van de hertog van Kent, die toen bevelhebber van dit fort was.

Binnen in het fort was een museum. Oude vaandels, uniformen, wapens van het leger en de marine waren er te zien. Alles uit de geschiedenis van Nova Scotia.

Buiten liep de wacht in z'n kleurige uniform. Moeder vroeg

of ze hem filmen mocht met de kinderen. Het was een vriendelijke man en hij vond het best. Je kon aan al de medailles die hij droeg zien, dat hij in al heel wat oorlogen meegevochten had. Nu moesten ze toch maar weer naar beneden gaan. Nog wat winkels kijken. Want voor geen geld ter wereld wilden ze hun boot missen.

Even zien in welke richting ze moesten lopen. O, daar lag de Rijndam, met z'n gele schoorsteen.

De meisjes maakten er een spelletje van om alle Engelse opschriften te lezen. Soms begrepen ze ze, soms niet, maar dan hielp juffrouw Michels of moeder wel.

Veel pret hadden ze om Tineke. Die las: „Puppies here ” en stooft met de kreet: „Ha, daar zijn popjes!” op een etalage af. Maar wat keek ze verbaasd, toen ze in plaats van bewegingloze popjes, levende jonge hondjes zag. Die sprongen dartel in de etalage rond en buitelden over elkaar heen.

„Hè, zijn „puppies” jonge hondjes?”

Ze lachten om haar gezicht.

„Zo, dat woord vergeet ik tenminste nooit meer,” zei Tineke ook meelachend.

„Nee, van fouten leer je vaak nog 't meest,” zei juffrouw Michels. Langzaam wandelden ze weer naar de kade. Daar was het nog een bedrijvigheid van jewelste.

De Hollandse vrachtboot, die vanmorgen in de vroegte voor hen in de baai lag, was nu achter de Rijndam gemeerd.

„Hoi,” riep Marientje tegen een jonge matroos, „wij komen ook uit Holland!”

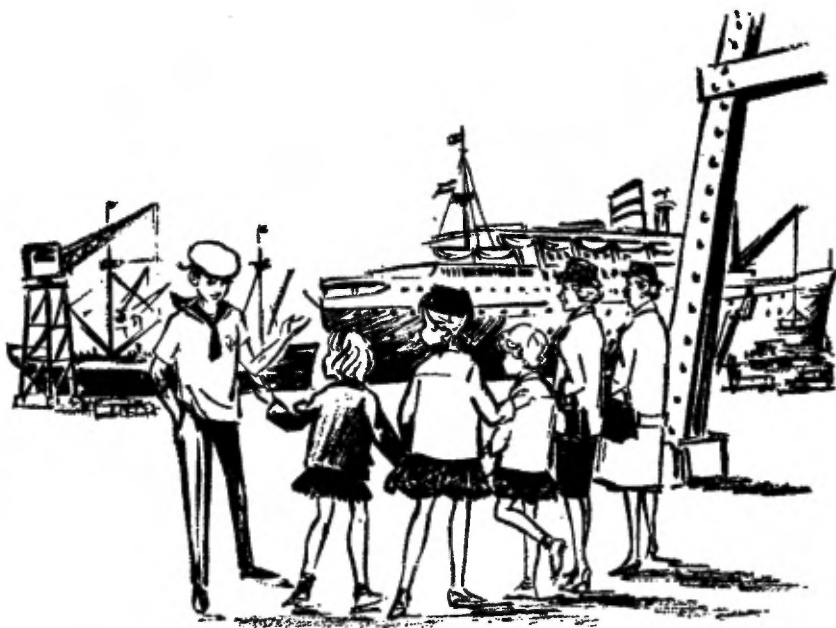
„Moi,” klonk het terug, „en waar ga je heen?”

„Naar Amerika! En jullie?”

„Naar Pompelemoes in Luilekkerland,” grapte hij. „Wou je soms mee? 't Is er nog veel fijner dan in Amerika.”

„Ben jij daar soms al geweest?” vroeg Ria.

¹ Betekent: hier jonge hondjes.

„Nee, dat niet. Maar van horen zeggen!”

„Van horen zeggen liegt men veel,” wist Ria.

„Jij bent niet van gisteren, juffie. Blijven zo!”

„Maar waar gaan jullie nu echt heen?” wilde Marientje weten.

„Eerst naar Boston, dan naar Galveston in de Golf van Mexico, dan naar Paramaribo in Suriname. En dan wil ik eens weer de boerenkool proeven bij m'n moeder in Groningen . . .”

„Daar kom ik ook vandaan!” riep Marientje verrast.

„Kijk dan maar eens naar me uit op de Vismarkt,” lachte hij.

Marientjes moeder vroeg, waar hij woonde. 't Bleek, dat z'n huis niet eens zo ver bij hen vandaan was. Hij maakte z'n eerste grote reis. Als hij terugkwam, ging hij op de zeevaartschool verder leren. Z'n vader was kapitein op een kustvaarder. Die hoopte hij later op te volgen. Ze wensten hem goede reis. En hij riep:

„De groeten aan de Martini, als jullie er eerder bent dan ik!”

„De „stadjers” kom je ook overal op de wereld tegen,” zei moeder tegen juffrouw Michels, „de zee trekt hen altijd.”

Moe, maar tevreden over hun uitstapje aan de wal, liepen ze over de loopbrug naar binnen. 't Was al net een beetje, of de Rijndam hun thuis was geworden.

Toen die weer van de kade gesleept werd en ze de baai uitgleden, keken ze op het achterschip naar Nova Scotia. Boven op de heuvel tekenden zich het fort en de klokketoren tegen de blauwe hemel af.

Het laatste deel van de reis was begonnen. Zouden oom Peter en tante Betty al, net als zij, de nachties tellen dat ze elkaar terug zouden zien?

13. Welkom in Amerika!

O ja, in het witte huis van de familie Dammers in New Jersey was alles in rep en roer om op tijd klaar te komen voor de gasten. De logeerkamer was behangen en geverfd. Met een blij hart hing tante Betty de gordijnen op. Ze zette de meubels erin en maakte de bedden op. In de badkamer ernaast legde ze voor Marientje op de wastafel een grappig zeeppoppetje neer.

Oom Peter gebruikte zijn vrije tijd om de tuin rondom het huis netjes te maken.

Als een gele vlam bloeide de forsythia voor het huis. En in de achtertuin was de perzikboom overdekt met roze bloesems. Als een groot welkomstboeket!

„Morgen om deze tijd kunnen we hen onder ons dak hebben,” zei tante tegen oom. „Ik ben toch zó benieuwd hoe Marientje er nu uit zal zien. Zal ze zich hier thuis voelen?”

In een ander huis waren twee meisjes ijverig bezig om op hun manier Marientje een welkom te bereiden. Het was de tweeling Dots en Lots. Hun moeder en tante Betty waren zusters. Ze woonden met hun ouders in 't zelfde huis als oma, tantes moeder.

Eindelijk was het bijna zover, dat ze het Hollandse meisje zouden zien. Uit verhalen van tante en van kiekjes kenden ze haar al een beetje. Maar hoe zou ze ècht zijn? Kattig, aardig, aanstellerig? Zouden ze elkaar wel kunnen verstaan? Hun ouders en oma spraken wel Hollands, maar zij kenden maar een paar woordjes. Ze wisten, dat Marientje van poppen hield. Daarom kregen die van hen ook hun mooiste kleren aan. Toen maakten ze

hun kamer zo gezellig mogelijk en begonnen aan een tekening.

In hun hut op de boot bekeek Marientje op 't zelfde oogenblik de boertjes en boerinnetjes in haar reistas.

„Mams, welke zal ik aan Dots en Lots geven? Deze Volendammer of dat Zeeuwse vrouwtje? Of zouden ze een andere leuker vinden?”

„Laat hen zelf kiezen,” stelde moeder voor. „Zij zijn de eerste kinderen die je daar ontmoet. Morgen zie je hen al. Want tante schreef dat we meteen naar 't huis van hun oma rijden. En daar wonen zij ook immers. Berg alles maar in je tas en help me even met de koffers. Dan hoeven we vanavond niet zo veel meer te doen.”

In het grote, houten huis boog Dots zich weer over haar tekening. 't Was voor die spring-in-'t-veld een hele toer zo lang op een stoel te zitten. Verlangend keek ze naar buiten. Wat zongen de vogels uitbundig. Maar de tekening moest en zou eerst klaar, vóór ze naar buiten ging.

Eindelijk bekeek ze met voldoening haar papier.

„Marientje, welcome to U.S.A. ¹”, stond er met grote blauwe letters. In de hoeken had ze gele narcissen getekend. Lots was nog verdiept in haar werk. Zij schilderde met waterverf het Vrijheidsbeeld in de Hudson. Daar zou Marientje morgen voorbijvaren.

„Hè, hè, ik ben klaar,” zuchtte Dots opgelucht, „jij ook? Ga je mee naar buiten?”

„Wacht, nog even een paar wolkjes.”

Even later holden ze de trap af, de tuin in.

Beneden, in de grote keuken, zat oma aan de tafel. Ze schilderde appels. Haar welkom zou een eigengebakken appeltaart zijn.

¹ Spreek uit: welkom toe, joe es ee. Betekent: welkom in de Verenigde Staten van Amerika.

Ze wist nog, dat Alice — Mariëntjes moeder — daar zo van hield. Onder 't schillen dacht ze aan die eerste keer dat Alice hier in dit huis kwam. Betty bracht haar mee van de catechisatie.

Wat was dat al lang geleden! Alice was toen pas uit Holland. Ze zou een jaar bij de familie Halders blijven. Wat kwam ze veel bij hen in die tijd! Daarna was ze terugggegaan om verder te studeren. Maar de vriendschap was gebleven! Ze was een paar keer teruggeweest. Een keer met haar man. En de allerlaatste keer met Mariëntje als kleine baby erbij. Nu kwamen ze met hun tweetjes.

Niet alleen in dit grote huis, ook in oma's liefdevol hart was voor hen plaats.

Ze hoorde Dots en Lots buiten roepen. Glimlachend schilde en boorde ze de laatste appel. Toen ging ze naar de telefoon om haar dochter Betty te bellen.

„Hallo, Elisabeth, hoever ben jij met alles?”

„O, bijna klaar. En u?”

„Ik ben met een appeltaart bezig. Zeg, hebben jullie nog een plaatsje in de auto? 'k Zou eigenlijk wel graag mee willen om ze te halen.”

„Natuurlijk, we halen u dan wel. 't Zal met al hun bagage wel harinkjes-in-de-ton worden, maar dat hindert niet.”

„Nou, dan ga ik maar weer verder met het bakken. Tot morgen dan.”

„Tot ziens, mam!”

Het duurde niet lang of in de keuken rook het verrukkelijk naar de appeltaart in de oven.

Dots en Lots staken hun neus om oma's keukendeur en snoeven de geur op.

„Mmmm . . . granny ¹, dat ruikt goed!”

„'t Is de welkomstaart voor Mariëntje en tante Alice.”

¹ Spreek uit: grennie (de g als zachte k). Betekent: oma.

„Zeg, granny, als ik later van een verre reis thuiskom, bakt u dan ook zo iets lekkers voor mij?” vroeg Dots.

„Je blijft nog maar eerst wat onder moeders vleugels,” zei oma.

„Ik bak toch vaak wat voor jullie.”

Ja, dat was zo. Uit haar keuken kwam vaak iets heerlijk dat z'n weg naar boven vond.

Dots wipte nog even naar binnen om haar een pakkerd te geven.

Toen sprongen ze, drie treden tegelijk, de trap op naar boven.

Nog eens stonden moeder en Marientje heel vroeg in de morgen op het dek, toen de Rijndam voor anker ging. Net als een paar dagen geleden in Halifax moest de zon nog opkomen. Maar het begon al te gloren. In het schemerdonker kwam de loodsboot langs zij om de loods af te zetten. Zodra die aan boord was, voeren ze verder.

Het water was nog grijsig. Maar de golfjes kregen roze toppen van het sterker wordend zonlicht.

Op het dek was het een drukte van jewelste. Stewards liepen af en aan met koffers. Die stapelden ze op het dek. Er was een opgewonden stemming. Het einde van de lange reis was in zicht.

Maar moeder en Marientje stonden stilletjes te kijken. Naar de donkere silhouetten van torenhoge gebouwen, die steeds duidelijker uit de morgennevel te voorschijn kwamen. Daar lag New York. Het leek net, of een kind met blokken had gespeeld en hoge torens had gebouwd, vond Marientje. Van de allerhoogste flitste een lichtbundel tot ver in zee. Maar het licht van de zon werd steeds sterker. Het maakte de rivier tot een gouden waterbaan. Het licht op de hoge toren werd nu gedooft.

Ria en Tineke kwamen bij hen staan. Ook zij wilden niets van de aankomst in hun nieuwe vaderland missen.

„Wat een geweldig groot beeld!” riep Tineke, toen ze aan hun linkerhand het Vrijheidsbeeld zagen.

Het stond op een eilandje midden in de rivier de Hudson. Met

opgeheven arm als welkom. De Amerikanen namen hun hoed af, zwaaiden ermee en riepen: „Hello, grand old lady¹! Nu zijn we weer thuis.”

De meisjes lachten erom.

„Die grote fakkel, die ze in de hand houdt, is 's avonds altijd verlicht,” zei moeder. „Weet je, dat er wel veertig mensen in haar hoofd kunnen staan? Ze is helemaal hol van binnen. Je moet nog heel wat treden op een wenteltrap klimmen om boven te komen. Kijk, door die gaten onder haar kroon kun je naar buiten zien.”

„k Zou d'r best eens in willen,” zei Ria. „Maar we gaan vanavond al verder met het vliegtuig. Misschien kom jij er wel eens in, Marietje.”

„Wie weet, 't lijkt mij ook leuk.”

Marietje herkende een paar van die torenhoge huizen, omdat die op haar spaarpot stonden.

„Mams, dat is zeker die van wel vier Martinitorens op elkaar.”

„Goed geraden,” zei moeder, „dat is het Empire State Building, het hoogste gebouw van de wereld.”

De meisjes keken en keken maar. Ze hadden weer geen ogen genoeg om alles op te nemen.

Veerponten, met hele treinen erop of volgeladen met auto's voeren met een schorre groet uit hun fluiten, voorbij. Grote passagiersschepen, een snel bootje van de waterpolitie, sleepbootjes en vrachtboten gleden hun tegemoet op het wijde water.

„'t Is hier nog heel wat drukker dan in Rotterdam,” vond Ria.

Ze gunden zich haast geen tijd voor het laatste ontbijt. Ze namen afscheid van de tafelsteward, de hofmeester en Piwi en bedankten hen voor alle goede zorgen. Toen namen ze hun handtassen uit de hut en gingen naar de salon. Daar moesten ze wachten tot het hun beurt was om de passen, het visum en de pokkenbriefjes na te laten kijken.

¹ Spreek uit: grend (de g als zachte k) oold ledie. Betekent: fijne, oude dame.

Ondertussen konden ze afscheid nemen van de Wilkensen. Ze beloofden elkaar hun belevenissen te zullen schrijven.

Marry werd nog eens extra door Mariëntje geknuffeld. Ze was van het kleine ding gaan houden. „Wat jammer, dat ik haar nu niet weer zie,” zei ze.

„Och, wie weet,” zei mevrouw Wilkens, „als je later groot bent, kom je maar bij ons in Californië! De deur zal wijd open zijn voor je!”

Ondertussen was de Rijndam de haven binnengesleept. Nieuwsgierig zochten ze de gezichten van de honderden wachtende mensen af. Maar dat van oom Peter en tante Betty zagen ze nog niet.

„Ze zullen er heus wel zijn,” zei moeder.

Gelukkig waren ze al gauw aan de beurt voor het nakijken van hun papieren. Ze konden toen meteen van boord gaan. Nu moesten in de grote hal nog hun koffers nagekeken worden door de douane. Maar omdat moeder alles, wat ze aan geschenken hadden meegenomen, op een lijstje had geschreven, ging dat ook vlot.

De douanebeambte zei: „Okee” en plakte zegeltjes op de koffers.

Een kruier tilde ze op een wagentje.

Toen repten hun voeten zich naar de plaats waar de afhalers stonden.

Vlugger en vlugger gingen ze, tot ze op een holletje liepen.

Mariëntje vloog, met poppen en al, in de uitgespreide armen van oom Peter.

Moeder had, met één zwaai van haar armen, oma en tante te pakken.

Het „welkom in Amerika” klonk hun als muziek in de oren!

14. In de nieuwe wereld

Ja, 't was wel „harinkjes-in-een-ton”, maar na wat passen en meten konden ze toch allemaal in de auto van oom Peter. Met alle koffers erbij!

„Nu ben je in de nieuwe wereld,” zei oma, „zo noemen ze dit land.”

Nieuwsgierig keek Marientje naar de straten, huizen en mensen. „Je ziet hier geen fietsen!” zei ze.

„Nee,” zei oom, „die zijn bij ons niet zoveel als bij jullie. 't Meest worden fietsen gebruikt door de jongens, die de kranten rondbrengen. En die zitten nu in school!”

„En wat zijn de trottoirtegels hier groot!”

't Was alles anders dan zij gewend was. De huizen waren meest van hout. De meeste hadden een grote veranda, boven een brede trap.

„'t Duurt niet lang of de gazen ramen komen daarvoor,” zei tante.

„'t Kan hier aardig heet worden. En dan kunnen de mensen daar zitten zonder last van muskieten en vliegen te hebben. Soms slapen ze er zelfs.”

„Best leuk in zo'n gazen kamer. Hebt u er ook eentje?”

„Ja hoor, achteraan het huis, maar dan zonder trap.”

„'k Ben zo benieuwd naar het huis,” zei Marientje.

„Nog even geduld,” lachte tante. „We gaan eerst oma thuisbrengen. Je wilt Dots en Lots toch ook meteen zien?”

Al gauw waren ze bij oma's huis. Moeder vond het fijn de oude, gastvrije woning weer te zien. Ze werden hartelijk verwelkomd door de moeder van Dots en Lots. Die had de koffie al

klaar. De taart erbij smaakte „net als vroeger”, volgens moeder. Marientje was erg nieuwsgierig naar de meisjes. Die moesten nog uit school komen.

Na een poosje vertelde een gestommel op de houten buitentrap, dat ze er aan kwamen.

Toen werd zij even heel verlegen. Ook die andere twee druktemakers hadden ineens weinig praatjes meer. Zonder iets te zeggen, keken ze elkaar aan. Maar toen Dots Marientjes hand pakte en haar meetrok naar boven, was de verlegenheid gauw voorbij.

„For you,” zei ze en drukte haar hun welkomstgroeten in de hand.

Marientje vond het aardig. Door die hartelijkheid voelde ze zich meteen op haar gemak bij de tweeling. Ze wees op het Vrijheidsbeeld om te beduiden, dat ze het herkende. Dat zou ze in haar reisboek plakken! „Thank you, nice ¹!” zei ze. Toen maakte ze met haar handen gebaren, dat ze weer naar beneden wilde. Met je handen kon je ook best praten, als de mond de woorden niet zo gauw kon vinden.

Nu konden Dots en Lots grote ogen opzetten, toen ze mochten kiezen uit de poppen. Die keuze was niet in één minuutje gedaan! Ze vonden die vrouwtjes en mannetjes zo iets bijzonders.

¹ Spreek uit: senk joe, nais! Betekent: dank je wel, leuk!

Alles moesten ze ervan weten. Moeder moest wel even helpen om alles uit te leggen. Eindelijk wisten ze het. Lots koos de Zeeuwse boerin.

Omdat haar moeder, oma en tante in Zeeland geboren waren. En Dots koos de Groningse, omdat Marietje zelf daar vandaan kwam.

Lots wees op de klompjes van haar boerinnetje en toen naar Marietje. Dat betekende: „Heb jij die ook?”

Marietje knikte. „For you too. In trunk¹.”

't Kwam er langzaam en voorzichtig uit. Maar de meisjes verstonden haar toch en klaptten in de handen. Moeder zei, dat ze die klompen gauw eens mochten komen halen.

Ze moesten nu wel verder. Maar gelukkig zouden ze elkaar nog vaak genoeg zien.

De weg vanaf oma's huis liep over heuvels. In de verte kon je nog steeds de wolkenkrabbers zien. „Zelfs bij ons huis nog,” zei tante, „en dat is er toch wel veertig kilometer vandaan. 's Avonds zie je het licht van de Empire nog. Bij helder weer schijnt dat een paar honderd kilometer ver. 't Is een lichtbaken voor de schepen en vliegtuigen.”

Marietje moest ineens denken aan de vuurtoren op het duin op Vlieland. Die had haar altijd zo hoog geleken en nu was 't een kleinduimpje vergeleken bij die reus. Maar van dat kleinduimpje hield ze toch veel!

Wat stonden de bomen en struiken hier al mooi in bloeil

Alle huizen hadden tuinen. In een lange laan zei oom: „Nu rijden we recht op ons huis af. Kijk maar eens, of je 't herkent van de foto's.”

Moeder keek ook mee. Want hier was ze ook nog niet geweest. De Dammers woonden er nog maar kort.

Ja hoor, daar stond het vriendelijke, witte huis met de vlam-

¹ Spreek uit for joe toe, in trunk. Betekent: voor jullie ook, in koffer.

mende forsythia ernaast. Het wachtte op hen en 't leek wel of het zeggen wilde: Kom maar gauw binnen.

Oom stuurde de auto de garage in. „Welkom in ons huis,” zei hij toen, „ik hoop dat jullie er een fijne tijd zult hebben.”

Grappig, je kon zo door een deur van de garage in een kamer komen. En dan in de woonkeuken en de zitkamer. Van het ene vertrek liep je in het andere. Er was wel een voordeur, maar als je daardoor naar binnen ging, stond je meteen in de zitkamer.

„Dat is wat je noemt, met de deur in huis vallen,” zei moeder.

Van de zitkamer kon je in de slaapkamer van oom en tante komen.

Door een gang in de studeerkamer en een badkamer.

Overal stonden bloemen. Het huis lachte hen toe!

Nieuwsgierig volgden ze tante naar boven. Sprakeloos zagen ze daar die gezellige kamer, met zoveel liefde voor hen ingericht.

„'t Is geweldig!” Dat was alles wat moeder kon zeggen. Maar tante begreep wel wat uit die woorden sprak: dankbaarheid voor dat hartelijke welkom.

Mariantje had ondertussen de badkamer verkend en het zeep-poppetje ontdekt.

„Dat is voor jou, hoor,” zei tante.

„O, dank u wel! Wat een snoes! Jammer om me ermee te was-sen. Ik bewaar het!”

„Wou je dan vuil blijven, smeerpoets?”

„Nee, maar dan leen ik moeders zeep wel. Dit is veel te leuk om te gebruiken. Zeg tante, die doos met suikerpopjes uit allerlei landen, die u eens stuurde, heb ik óók nog. Die staat in het kast-je bij m'n popjesverzameling. Ik vond ze veel te grappig om op te eten.”

„Zodra we de stad ingaan, krijg je van mij nog een echt popje.

„Ginny” heet ze. Dots en Lots hebben er laatst ook elk eentje ge-kregen van mij. Je kunt er van alles bij krijgen. Tot rolschaatsjes toe!”

„U bent een schattebout,” riep Marientje, en vloog haar om de hals.

Tante wees haar een ladenkastje. „Dat is nog van mij, van vroeger. Daar mag jij al je spulletjes in doen.”

Oom Peter bracht de koffers boven. Zo konden ze straks dadelijk alles opbergen. De grote hutkoffer moest beneden leeggemaakt worden. Die was te zwaar.

„Mams,” fluisterde Marientje „zullen we nu gauw ons cadeau uitpakken?”

Ze popelde om het te gaan doen. Wat zouden oom en tante opkijken!

Nou, dat deden ze! Tante sloeg van verbazing haar handen in elkaar, toen tussen de rokken en jurken een Groningse tinnen kraantjespot te voorschijn kwam.

„O,” zei ze blij, „nu kunnen we, net als toen bij jullie, 's zondags uit de kraantjespot koffie drinken. 'k Vond het altijd zo gezellig.”

„Dat wist ik,” zei moeder. Ze was blij om de verheugde gezichten van die twee.

„Iets mooiers hadden jullie niet kunnen bedenken,” zei oom.

„Maar 't is véél te erg!”

„Nog lang niet genoeg,” riep Marientje. „U weet nog niet wat voor lastposten u in huis gekregen hebt.”

„Lastposten of niet, we zijn blij dat jullie hier zijn.”

Oom keek op de klok. „Ik moet nog weg vanmiddag,” zei hij.

„Zullen we eerst eten?”

Tante verdween naar de keuken.

„Ik haal m'n schortje,” zei Marientje. „Als u mij zegt waar alles ligt, ben ik uw oppertafeldekster. Voor de hele tijd!”

Tante wees haar de messen, vorken en lepels.

Marientje probeerde of ze de dingen bij hun Engelse naam kon noemen. Het lukte al een beetje.

„Knap,” vond tante. „Morgen spreken we alleen maar Engels

meer in huis. Dan leer je 't vlug en kun je al gauw met Dots en Lots praten. Dek de tafel maar zoals je 't thuis gewend bent. 't Zal wel niet veel anders zijn dan bij ons."

Toch fijn, zo'n grote woonkeuken, waar je meteen kon eten. Door een groot raam boven de gootsteen keek je in de achtertuin.

„O tante, wat een prachtige rode vogel zit daar op de heg!"

„Warempel, al een kardinaalsvogel! Die is ook vroeg, hoor. Zeker ter ere van jullie aankomst."

„Het feest houdt maar niet op," zei een blijde Mariëntje. „Ik houd juist zo van vogels. Wat een prachtige kleur!"

„Je zult er hier nog veel zien, die je niet kent," zei tante.

Toen ze aan tafel zaten, vouwden ze hun handen, voor het bidden. Oom dankte voor de grote vreugde, dat ze elkaar na zoveel jaren weer terug hadden gezien. Dat God de reis veilig en voorspoedig had gemaakt. Hij vroeg of ze samen een blijde tijd mochten hebben. Was God ook niet de Gever van al dit heerlijks?

Mariëntje vond het wel wat vreemd toen ze zag, dat hier niet met mes en vork gegeten werd. Alleen als er vlees gesneden moest worden, kwam het mes eraan te pas.

„Zo heeft ieder land z'n eigen manieren," zei tante. „Bij jullie is het netjes om met mes en vork te eten, hier niet."

„O," zei Mariëntje, „maar ik ben nu in Amerika. En dan doe ik dus alles zoals het hier hoort."

„Dat is verstandig. Wie zich in een vreemd land vlug aanpassen kan, voelt zich er 't gauwste thuis."

„Dat doe ik nu al. 't Is net, of ik al heel lang bij u ben."

„Dat hoopten we al," zei tante, en trok haar even naar zich toe.

„Er was gisteren al een telefoon voor jullie van de familie Halders," vertelde oom. „Die willen jullie immers ook nog bezoeken? Nu, die zijn met minder dan een maand niet tevreden. Dat zou

dan in de vakantie moeten. Die begint hier half juni al. Marietje kan dan eerst een tijd naar school. Wij brengen jullie naar de Halders in Michigan. Die zetten jullie op hun reis naar het zuiden af bij jullie vrienden in Pennsylvania. Wij halen jullie daar vandaan en de rest van de tijd blijven jullie hier.”

„’t Is reusachtig! Maar moeten jullie dan ook juist naar Michigan?”

„Och nee, maar we maken er zelf een vakantietochtje van. We doen er een dag of drie over en logeren onderweg in motels. We willen jullie graag de plaatsen eens laten zien waar wij vaak heengaan.”

Moeder was er stil van. Maar Marietje wipte opgewonden op haar stoel op en neer. Autorijden vond ze heerlijk.

„Natuurlijk gaan we hier in de buurt ook tochtjes maken,” zei oom. „Ik moet voor m’n werk veel op stap en dan kunnen jullie mooi mee. ’s Zaterdags is er geen school. Als Marietje me in de week wat meehelpt in de tuin, ben ik die dag ook vrij.”

„Ik houd ook veel van tuinieren,” zei moeder, „dan heb je er twee tuinvrouwen bij!”

„Mooi zo. Wat zal het dan vlug klaar zijn! Er zijn prachtige natuurgebieden in de buurt. Je kunt er uren rijden zonder iemand tegen te komen. Hoogstens een bever of . . . een stinkdier!”

„Brr, wat is dat voor een beest?” moest Marietje weten.

„O, een klein roofdier. We noemen hem ook wel skunk. Je ruikt hem al van ver en ’t is beslist geen lekker geurtje dat hij verspreidt.”

„Dan draaien we maar gauw de autoraampjes dicht als we er eentje tegenkomen, hè oom?”

„Laat dat maar aan mij over,” stelde die Marietje gerust.

„Is de school hier ver vandaan?” vroeg ze.

„Ja, maar ik neem je ’s morgens mee in de auto. Mijn kantoor is er niet zo ver vandaan. En ’s middags kun je met de schoolbus terug. Je blijft tussen de middag over en krijgt je lunch mee.”

Hè nee, aan de school wilde ze nog niet denken. Dat leek haar allemaal zo vreemd, al die kinderen, die ze niet kende. „Ik durf niet,” zei ze met een bedrukt gezicht. „Ze lachen me vast uit als ik niet goed spreek.”

Maar tante zei: „Ze weten al dat je komt. Er wonen hier een paar aardige meisjes in de buurt, die er ook heen gaan. Linda van de dominee is even oud als jij. Ze zal je graag met alles helpen. En je kent al veel Engelse woorden immers!”

En toen moeder zei, dat ze er de eerste week nog niet heen hoefde, omdat ze eerst wat wennen moest, klaarde haar gezicht al weer op.

„We gaan er samen eens een keertje kijken,” zei oom. „De hoofdonderwijzer vindt het best, dat je eerst halve dagen gaat. Ik neem je dan voorlopig om twaalf uur mee terug.”

„Dan zal het wel meevallen,” zei Mariëntje opgelucht.

„Ik wil ook eens een keertje met jullie naar New York, winkels kijken. Daar houdt oom toch niet van. En dan gaan we boven op het Empire State Building,” stelde tante voor. „Dat wil je toch zeker graag?”

„En of!” juichte Mariëntje. „M'n reisboek zal niet dik genoeg zijn om alles op te schrijven.”

's Avonds, in bed, lag ze over alles na te denken.

Wat was het vreemd om nu weer in een bed te liggen, dat niet schommelde. Geen gebrom van motoren, geen geklots van zee-water onder je raam, geen krakende scheepswanden. Alleen maar het zingen van een vogel buiten in de perzikboom.

Ze had helemaal niet tegengesputterd, toen moeder haar, vroeger dan anders, naar bed stuurde. Het was een lange dag geweest. Ze was moe van al die nieuwe indrukken. Nu kon ze nog eens fijn over alles nadenken wat ze beleefd had. En wat ze nog beleven zou.

Spelen met die leuke tweeling Lots en Dots, de autotochtjes
waar oom het over had, de wolkenkrabbers!

Hoe zou het zijn, zo hoog in de lucht? Dan was je echt in de
wolken! Ze lachte in zichzelf. Dat ben ik nu immers ook al, dacht
ze.

Ze gaapte en draaide zich om. Haar ogen vielen dicht.
Mariantjes eerste dag in de nieuwe wereld was voorbij.

INHOUD

1. Een brief kwam gevlogen . . .	7
2. Een drukke tijd	12
3. Nog meer voorpret	18
4. Pakjesavond	23
5. Niet alles is pret . . .	30
6. Greet vertelt	36
7. Het vertrek	42
8. Naar vreemde havens	52
9. Eerst narigheid, dan het feest van de Koningin en Tineke	62
10. Een middag vol angst	72
11. Water, water en nòg eens water . . .	78
12. Op Caradese bodem	87
13. Welkom in Amerika!	95
14. In de nieuwe wereld	101